

VÝZNAMNÉ NÁLEZY CÉVNATÝCH ROSTLIN NA ÚZEMÍ NÁRODNÍHO PARKU PODYJÍ OD ROKU 1995

IMPORTANT FINDINGS OF VASCULAR PLANTS IN THE PODYJÍ NATIONAL PARK SINCE 1995

Lýdie Bravencová¹, Vít Grulich², Zdeněk Musil³,
Antonín Reiter¹, Lenka Reiterová³, Jana Táborská⁴

¹Jihomoravské muzeum ve Znojmě, Přemyslovců 8, 669 45 Znojmo;
bravencova@znojmuz.cz, reiter@znojmuz.cz

²Katedra botaniky Přírodovědecké fakulty Masarykovy university,
Kotlářská 2, 611 37 Brno; grulich@sci.muni.cz

³Správa Národního parku Podyjí, Na Vyhliďce 5, 669 01 Znojmo;
musil@nppodyji.cz, reiterova@nppodyji.cz

⁴Albert F. u. 5, Eger, 3300, Hungary; janat@t-online.hu

Abstract: It has been more than 10 year since the end of systematic mapping of flora of the Podyjí National Park (GRULICH 1997). During that time, plenty of data extending and supplementing the knowledge of flora of the region have been gathered by different authors. The aim of the contribution is to summarise and categorize the new data from the Czech part of the region, either unpublished or scattered in a number of smaller papers (BRAVENCOVÁ et al. 2007, DRÁBKOVÁ 1999, DRLÍK et al. 2005, DVOŘÁKOVÁ 1999, JATIOVÁ, ŠMITÁK 1996, KOVANDA 1998, ŠEFL 2000, 2007, VANČURA, KOB-LÍŽEK 1998). The species are classified into three groups. The „new species“ group comprises recently found species not mentioned by GRULICH (1997). They are almost 40 species, mostly records confirming historic findings, partly species previously included into species aggregations (*Cotone-aster*, *Pyrus*, *Plantago*, *Quercus*, *Sorbus*). Only a few of them are actual first records made in the region (e.g. *Ceratophyllum demersum*, *Limosella aquatica*, *Orobanche arenaria*, *Smyrniium perfoli-atum*). The „new sites“ group includes findings of rather rare species newly documented outside the sites given by GRULICH (1997). These data are related to more than 90 species. In some cases, the known character of occurrence has changed substantially – some very rare species have been found at many new sites (*Alcea biennis*, *Cephalanthera damasonium*, *Clematis recta*, *Myosurus minimus*, *Platanthera chlorantha*). The last group is „missing species“. It comprises species which were present in the Czech part of the region in the years 1990–1995 according to GRULICH (1997), but have not been found at the known sites any more.

Key words: flora, Podyjí National Park, rare plant species

ÚVOD

Recentní flóra území Národního parku Podyjí byla zmapována Grulichem v letech 1990–1995 (GRULICH 1997). Některé významné nálezy, které byly učiněny v průběhu tisku této souborné práce, byly paradoxně publikovány dříve, než vyšla, ve studii o chráněných druzích (GRULICH 1996a). Od ukončení soustavného výzkumu byla zaznamenána řada nových údajů o výskytu cévnatých rostlin. Některé byly publikovány v dílčích floristických sděleních (DRÁBKOVÁ 1999, DRLÍK et al. 2005, VANČURA, KOBLÍZEK 1998). Mnoho nových informací bylo získáno v průběhu podrobných terénních studií, např. během mapování soustavy Natura 2000 (CIGÁNEK 2002, JANEČEK 2001, KOČÍ 2002, NĚMEC 2002, RAFAJOVÁ 2002, REITER 2001, REITEROVÁ 2002a, b, ŠKORPÍK 2001, ŠKORPÍKOVÁ 2002a, b, TÁBORSKÁ 2001, 2002) nebo jako vedlejší produkty taxonomicky či ekologicky zaměřených výzkumů (BRAVENCOVÁ et al. 2007, DVOŘÁKOVÁ 1999, KOVANDA 1998, ŠEFL 2000, 2007). Zčásti jde o jednotlivé náhodné nálezy pracovníků Správy NP Podyjí i dalších odborníků pohybujících se v území. Tyto cenné údaje zůstávaly dosud pouze v terénních poznámkách nebo v hlavách nalezců. Již první pokus o sumarizaci těchto roztržitých údajů do databázové podoby ukázal, že údajů je značný počet a ve svém souhrnu představují významné doplnění znalostí o flóře regionu. Navíc se často týkají druhů na území vzácných a mohou mít význam i z hlediska ochrannářského managementu.

Hlavním cílem naší práce tedy bylo shromáždit, utřídit a zhodnotit nové nálezy rostlin v Národním parku Podyjí a v jeho těsném okolí od roku 1995. V průběhu sběru dat jsme objevili i některé údaje spadající časově do doby předchozího mapování, které nebyly atlasem (GRULICH 1997) podchyceny. U některých druhů naopak nebyl v následujícím období jejich výskyt potvrzen, často i přes intenzivní snahu a opakované hledání na původních lokalitách, a je proto namístě uvažovat o jejich vymizení z území. I tyto aspekty jsou zahrnuty v předkládané práci. Její výsledky by měly být jak inspirací pro další výzkum, tak i vodítkem a upřesněním při plánování cílené péče o fytoгенofond Národního parku Podyjí.

METODIKA

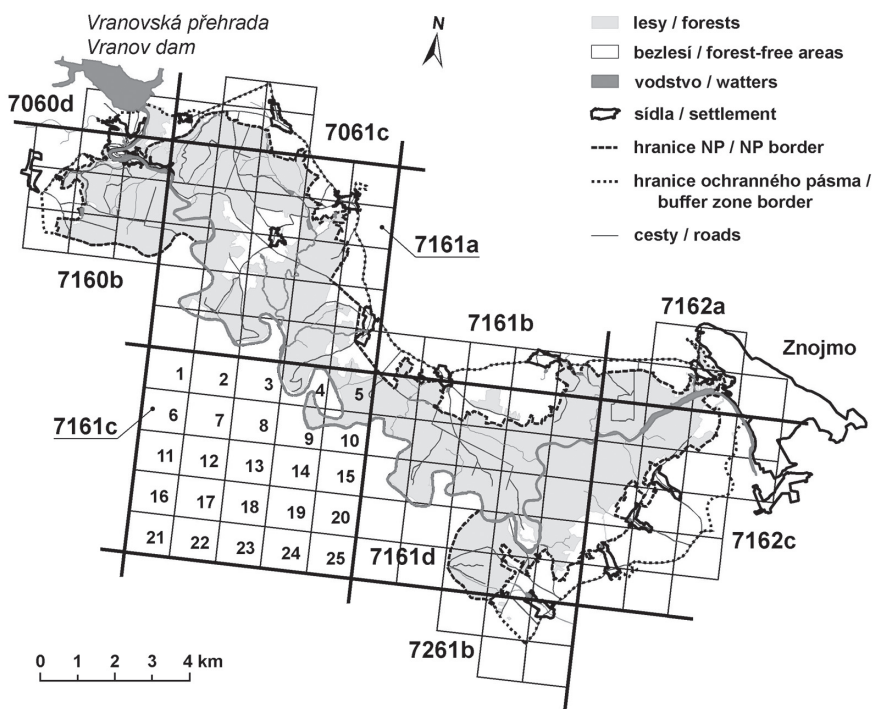
Východním stavem, na který navazuje naše práce, je Atlas rozšíření cévnatých rostlin Národního parku Podyjí (GRULICH 1997), pro nějž byla sbírána data v letech 1990–1995. Předkládané shrnutí nových údajů se však týká pouze české části území pokrytého atlasem. Pro základní topografické určení lokality jednotlivých nálezů bylo využito stejné čtvercové síť, jaká byla použita pro atlas (GRULICH l.c.). Ta je odvozena od sítě středoevropského čtvercového mapování s rozměrem základního čtverce 10'×6' (SLAVÍK 1971). Oproti mapce otištěné v atlasu (GRULICH 1997: 91) jsou základní čtverce správně číselně označeny (cf. SLAVÍK 1971). Každý čtverec je rozdělen na 100 elementárních polí o rozměru 1'×0,6', tedy asi 1,2×1,1 km, elementární pole jsou číslována v rámci kvadrantů (a, b, c, d) v pěti řadách po pěti polích, tedy od 1 do 25 ve směru od severozápadu k jihovýchodu (obr. 1, viz též GRULICH 1997).

Za významné nálezy jsou považovány nálezy druhů uvedených v Černém a červeném seznamu cévnatých rostlin České republiky (PROCHÁZKA 2001) a nálezy druhů, které jsou v práci GRULICH (1997) mapovány na české části území v méně než

10 elementárních polích. Výjimečně jsou některé druhy uvedeny i přesto, že nepatří do Černého a červeného seznamu a jsou mapovány ve více než 10 polích. Jde především o druhy, které indikují či diagnostikují některé vzácné a ochranný významné biotopy (např. *Pulsatilla grandis*), nebo druhy biogeograficky zajímavé, jejichž nové lokality doplňují obraz rozšíření v území (např. *Salvia glutinosa*).

Jako nové nálezy uvádíme údaje zjištěné po roce 1995, pro úplnost jsme však zařadili i několik nálezů starších, které nebyly zahrnuty v Grulichově práci. Sběr dat byl ukončen na počátku roku 2007 (poslední nálezy jsou z měsíce února). V seznamu lokalit jsou uvedeny pouze nálezy nové, tedy nezahrnují potvrzené výskyty na lokalitách v atlase (GRULICH 1997) zaznamenaných. Za novou lokalitu považujeme nálezy tehdy, pokud se nachází mimo elementární mapovací čtverec vyznačený v atlase (GRULICH l.c.).

Druhy jsou rozděleny do tří skupin: první skupinou jsou druhy v atlase (GRULICH l.c.) na české straně území nezaznamenané (oddíl „Nové druhy“), druhou jsou druhy v atlase (GRULICH l.c.) podchycené, ale nalezené na dalších lokalitách (oddíl „Nové lokality“), třetí skupinou jsou druhy v atlase (GRULICH l.c.) zaznamenané, ale po roce

Obr. 1 Mapka studovaného území s vyznačením použité sítě čtvercového mapování.
Fig. 1 Map of the study area; square grid marked out.

1995 již ve studovaném území nenalezené (oddíl „Nezvěstné druhy“). Za názvem druhu je uvedena kategorie ohrožení z Černého a červeného seznamu (PROCHÁZKA 2001), značka §, pokud je druh veden v některé z kategorií seznamu zvláště chráněných druhů – taxony chráněné dle vyhl. MŽP 395/1992 Sb.: §1 – kriticky ohrožené, §2 – silně ohrožené, §3 – ohrožené, dále značka ČK, pokud jde o taxon zpracovaný v 5. dílu Červené knihy ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČR a SR (ČEŘOVSKÝ et al. 1999). U každé lokality je uvedeno číslo elementárního mapovacího čtverce, které odpovídá atlasu GRULICH (1997). Následuje katastrální území a popis polohy lokality, zkratka jména autora (autorů) nálezu a informace o zachycení nálezu herbářovým dokladem (akronymem herbáře) nebo fotografií (její autor uveden též zkratkou); není-li nález nijak doložen, je zkratkou uvedeno, že jde o pozorování. Dále je uvedeno, zda určení druhu revidoval specialista. Pokud za nálezem není citace, jde o dosud nepublikovaný údaj. Pokud u převzatých údajů není uvedena zkratka jména nálezce, není jej možné podle citovaného pramenu jednoznačně určit.

Nomenklatura druhů byla sjednocena podle Klíče ke květeně České republiky (KUBÁT et al. 2002), taxony v něm neuvedené jsou uvedeny s autorskou citací.

Použité zkratky

BRNL – herbář Ústavu lesnické botaniky Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně; BRNU – herbář Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně; LIT – herbář Okresního vlastivědného muzea v Litoměřicích; MZ – herbář Jihomoravského muzea ve Znojmě; PRC – herbář Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze; foto – výskyt druhu dokumentován fotografií; not. – pozorování; rev. – určení revidoval; AJ – Anna Jordánová; AR – Antonín Reiter; BP – Božena Procházková; JTa – Jana Tábořská; JTě – Jakub Těšitel, KK – Karel Kubát; LB – Lýdie Bravencová; LK – Lubomír Kratochvíl; LR – Lenka Reiterová; MK – Magdaléna Kubešová; MŠk – Martin Škorpík; MŠt – Milan Štech; PB – Petr Badošek; PL – Petr Lazárek; PV – Petr Vančura; RS – Robert Stejskal; RŠD – Radmila Šeniglová-Dvořáková; ŠJ – Štěpán Janeček; TA – Tibor Andrejkovič; TV – Tomáš Vymyslický; VD – Vratislav Drlík; VG – Vít Grulich; VK – Václav Křivan; VŠ – Vlasta Škorpíková; ZM – Zdeněk Musil.

SEZNAM DRUHŮ

1. Nové druhy

Ambrosia artemisiifolia

7162a23, Znojmo, Na Vyhliďce 9, zahrada p. Budného, u kompostu, ZM, 14. 8. 2006, MZ; ZM, 29. 8. 2006, MZ.

Jediný zjištěný výskyt v zahradě, nejde o zřejmou kulturu. Druh uvádí SLAVÍK (in SLAVÍK, ŠTĚPÁNKOVÁ 2004) z termofytika v regionu (lok. Znojmo).

Buxus sempervirens

7161d19, Hnanice, Devět mlýnů, křovinatá terasa na pravém břehu Dyje asi 50m pod Lipinskou lávkou, LR, 27. 7. 1997, not.

Pozůstatek kultury, v prostoru dávno zbořeného mlýna; výskyt druhu je možný i na dalších místech někdejšího osídlení. OBORNY (1886) druh uvádí – bez konkrétních lokalit – jako občasně zplaňující.

Centaurea macrocephala

7161a12, Čížov, louka Keple, 1 km JZ kaple, SZ cíp, LR, 17. 7. 2004, MZ.

7161a16, Čížov, Široké pole, u horního okraje, LR, červen 1998, not.; VK, 14. 7. 2005, foto; TV, 21. 7. 2005, not.

Druh zavlečený zřejmě s osivem na rekultivovaných loukách. Dle Květeny (ŠTĚPÁNEK in SLAVÍK, ŠTĚPÁNKOVÁ 2004) nebylo dosud v ČR doloženo zplanění; na lokalitě Široké pole jde zřejmě o první dlouhodobější výskyt mimo intravilán. Lokalita je často navštěvována a je možné, že druh se zde etabloval až v 2. polovině 90. let 20. století.

Ceratophyllum demersum

7161b20, Lukov, silážní žlab v kravíně (dnes drůbežárna) 0,5 km V obce, LR, 12. 6. 1998, not.

7162c11, Popice, rybník v zahradě fary, AR, 10. 8. 2004, MZ.

Růžkatec ponořený se na Znojemsku za hranicemi studovaného území vyskytuje roztroušeně (viz OBORNY 1886, SLAVÍK, HUSÁK et HEJNÝ in HEJNÝ, SLAVÍK 1988, DRLÍK et al. 2005), rovněž byl zaznamenán na jedné lokalitě na rakouské straně (GRULICH 1997).

Chaerophyllum bulbosum

7161d19, Podmolí, Šobes, v zatáčce cesty pod dolní bránou, LR, květen 1996, not., později nepotvrzeno.

7161d19, Podmolí, pravý Břeh Dyje pod Šobesem, 5 m Z lávky, LR, 3. 6. 2002, not.

Nové lokality byly zjištěny ve střední části údolí Dyje v mezofytiku. SLAVÍK et SLAVÍKOVÁ in SLAVÍK (1997) uvádějí na Znojemsku druh z termofytika, v mezofytiku pouze z údolí ležících severněji (Oslava, Jihlava a Rokytná).

Cotoneaster melanocarpus, C4a

7161a15, Čížov, Kozí stezky, horní hrana, 2. 8. 2001 REITER (2001).

7161a23, Lukov, stráž nad velkou Uhlířovou loukou, 10. 10. 2001 ŠKORPÍK (2001).

7161a24, Lukov, stráž mezi Vraní skálou a Gálišem, 15. 5. 2002 ŠKORPÍKOVÁ (2002b).

7161c10, Lukov, skály navazující Z směrem na areál Nového Hrádku, 31. 5. 2002, ŠKORPÍKOVÁ (2002b).

7161d14, Podmolí, Železné schody, skály 0,7 km S Lipinské lávky, 5. 9. 2002, REITEROVÁ (2002b).

7161d19, Podmolí, šije Šobesu, J svah 50 m J vyhlídky pod skalami, 3. 9. 2002, REITEROVÁ (2002b).

Druh jako první bez lokalizace uvádějí VANČURA, KOBLÍZEK (1998). Nálezy zde uvádíme i přesto, že taxonomická hodnota druhu je zatím sporná (KOVANDA in HEJNÝ, SLAVÍK 1992) a je nutné další studium rodu.

Crepis tectorum

7162c11, Popice, zídka u domu u fary při ZJZ okraji obce, MŠt, 27. 5. 1997, not.

Kdysi velmi hojný teplomilný plevel polí a vesnic (cf. OBORNY 1886) dnes často na velkých územích neznámý (SLAVÍK, ŠTĚPÁNKOVÁ 2004).

***Cuscuta cf. approximata*, C1**

7161d25, Havraníky, Staré vinice, porost na cca 10 trsech *Genista tinctoria*, RS, 5. 7. 2005, MZ; RS, 2006, not.

Vzácný druh květeny ČR, dosud zjištěný pouze na Pouzdřanské stepi (CHRTEK sen. in SLAVÍK 2000). Doklad bude nutné ještě revidovat specialistou.

***Gymnadenia conopsea*, C3, §3**

7161a23, Čížov, Hardeggská stráň, Z část nad silnicí, LR, 12. 5. 1999, not.; 8. 5. 2002, REITEROVÁ (2002a); LR, 23. 6. 2004, not. (5 kvetoucích exemplářů), PL, foto; LR, 2005, not., PL, foto.

Ze studovaného území poprvé druh uvádějí HIMMELBAUR, STUMME (1923) z Nového Hrádku u Lukova. V době mapování nebyl výskyt zachycen (cf. GRULICH 1996a).

***Hippuris vulgaris*, C1**

7162a21, Hradiště, Boubínka, u J břehu vodní nádrže, RS, 9. 6. 2005, VK, MZ, foto; v roce 2006 nepotvrzeno.

Výskyt na okraji studovaného území má asi původ v záměrném vysazením druhu.

***Hydrocharis morsus-ranae*, C2**

7161a3, Čížov, Čížovský lesní rybník, u propusti, VK, 10. 8. 2006, not.

Prokazatelně zavlečena kontaminací při odchytu čolků pro batrachologický výzkum.

Juglans nigra

7161a2, Čížov, u žluté turistické značky směrem na Vranovskou bránu, cca 0,1 km J od křížení s asfaltovou silničkou u Lusthausu, PV, 1997, not.

7160b5, Vranov nad Dyjí, Braitava, Hambálkovo pole, PV, 1997, not.

Dřevina vzácně vysazená v lesních porostech, při mapování 1990–1995 zřejmě přehlédnutá. Její výskyt bez lokalit a datování uvádějí VANČURA, KOBLÍŽEK (1998).

***Limosella aquatica*, C3**

7162c1, Konice, říční náplavy na pravém břehu Dyje při ústí Trauznického potoka (normálně zatopeno Znojemskou přehradou), 19. 7. 2005, MZ, BRAVENCOVÁ et al. (2007).

7162c16, Havraníky, rybník, obnažené dno v zadní nádrži po rekonstrukci, ZM, 26. 7. 2006, foto.

Typický druh periodicky obnažovaných den, který se spontánně objevil na dnech vypuštěných nádrží v době oprav jejich hrází. Východně od Znojma není příliš vzácný, uvádějí jej OBORNY (1886) i KŘÍSA (in SLAVÍK 2000). DRLÍK et al. (2005) a BRAVENCOVÁ et al. (2007) zaznamenali výskyt na přechodně obnažených dnech Vranovské přehrady, výskyt v území tedy nepřekvapuje.

***Monotropa hypopitys*, C3**

7161a18, Čížov, Mufloní kopec, 1 km J obce, v borovém porostu, 30. 7. 2001, REITEROVÁ (2002a); AR, LR, červen 2005, not.

7161a19, Lukov, u křižovatky lesních cest cca 1,5 km Z od Z okraje Lukova, TV, ZM, 9. 8. 2006, not.

7161a24, Lukov, 1,5 km Z Nové Vsi, úbočí Gališe nad Lukovským potokem, LR, červen 1997, not.

7161c10, Lukov, Nový Hrádek, svah u příjezdové cesty, PB, 2004, not.

Mykotrofní druh, který každoročně nemusí vykvétat (SÖYRINKI 1985), proto může na mnoha lokalitách unikat pozornosti, pokud přežívá jen v podzemních orgánech. V území byl zaznamenán předchozími badateli (OBORNY 1886, KRÍSA in HEJNÝ, SLAVÍK 1990, DRLÍK et al. 2005).

***Orobanche arenaria*, C1**

7161a24, Lukov, Vraní skála, vrchol vyhlídky, LR, 23. 5. 1998, rev. J. Zázvorka, ZÁZVORKA in SLAVÍK (2000).

Parazitický druh, který se objevuje často jen periodicky, v závislosti na vývoji podzemních hlízkovitých útvarů na kořenech hostitelských rostlin (ZÁZVORKA in SLAVÍK 2000). Většina nálezů z Moravy pochází z termofytika, v mezofytiku, kde leží nově zjištěná lokalita, je velmi vzácný (ZÁZVORKA in SLAVÍK 2000). Z území východně od Znojma existuje více údajů (HIMMELBAUR, STUMME 1923, HOLUB et ZÁZVORKA in ČEŘOVSKÝ et al. 1999, ZÁZVORKA in SLAVÍK 2000).

***Orobanche caryophyllacea*, C3**

7162a22, Hradiště, pravý břeh potůčku přítékajícího do Dyje Z od Hradištských teras, teplomilná doubrava, RS, 30. 5. 2006, MZ, foto.

Vzácně, leč pravidelně zaznamenávaný druh může být snadno přehlédnut (viz *O. arenaria*). OBORNY (1886) druh uvádí v údolí Dyje od Cornštejna po Znojmo, podobně ZÁZVORKA (in SLAVÍK 2000). Drlík druh sbíral u Znojma-Hradiště (DRLÍK et al. 2005), k tomuto údaji se vztahuje herbářová položka v MZ. K tomuto druhu se pravděpodobně vztahuje i blíže neurčená, nedoložená rostlina, pozorovaná v r. 1998 na Kozích stezkách u Čížova (not. LR, AR): na této lokalitě jej uvádí již OBORNY (l.c.).

***Orobanche elatior*, C3**

7261b4, Hnanice, Pod Hraběcí horou, ZM, RS, 20. 10. 2005, not., rev. J. Zázvorka (fragment).

OBORNY (1886) uvádí druh z okolí Znojma (Býčí skála), DRLÍK et al. (2005) z Kraví hory, GRULICH (1997) jej zaznamenává v jednom mapovacím čtverci na rakouské straně území nedaleko vesnice Heufurth.

Pinus strobus

7162c11, Popice, za rozcestím lesních cest na Popickém okruhu, cca 1 km SZ kostela, LR, 1996, not.

7162c7, Konice, u drobné stavby SZ vstupu do lesa směrem na Kraví horu, cca 1 km S kostela, PV, 1997, not.

Vzácně v lesních výsadbách, při předchozím terénním průzkumu podobně jako *Juglans nigra* zřejmě přehlédnut. Bez lokalizace a přesného datování jej ze studovaného území uvádějí VANČURA, KOBLÍZEK (1998).

Plantago uliginosa

7162c1, Hradiště, říční náplavy na levém břehu Dyje pod Královým stolcem, 13. 10. 2005, BRAVENCOVÁ et al. (2007).

V atlase (GRULICH 1997) byl druh zahrnut do agregátu *P. major*. Prokázaný výskyt evidentně souvisí se snížením hladiny Znojenské přehrady, druhu je vhodné věnovat další pozornost.

***Prunella grandiflora*, C3**

7161a8, Čížov, Trávníčkův kopec, 0,5 km V obce, S okraj louky, LR, 15. 10. 2000, not.; LR, 17. 10. 2001, MZ.

7161d25, Havraníky, Staré vinice, hájek na svahu za horní čerpací stanicí závlah, PB, 1990, not.

7162c12, Popice, 200 m SV odbočky Popického okruhu od silnice Popice – Konice, cestička ke Koniklecovému suku, JTa, 21. 9. 2002, not.

Již OBORNY (1886) druh uvádí z více míst mezi Vranovem nad Dyjí a Popicemi, DR-LÍK et al. (2005) jej hodnotí jako roztroušený, zejména ve východní polovině zájmového území a doložil jej z Kraví hory u Znojma (MZ). GRULICH (1997) zaznamenal jednu lokalitu na rakouské straně území. Obnovení péče o travnaté porosty v NP Podyjí má na populaci tohoto druhu zřejmě kladný vliv.

***Pyrus pyraeaster*, C4a**

7160b5, Vranov nad Dyjí, světlinka 0,25 km S špice ostrova nad ústím Hamerského potoka, 12. 6. 2002, NĚMEC (2002).

7162a22, Hradiště, Hradištské terasy, Z část, roztroušeně po celé ploše teras, 19. 7. 2002, TÁBORSKÁ (2002).

7162a23, Hradiště, Hradištské terasy, V část, roztroušeně po celé ploše teras, 18.–19. 7. 2002, TÁBORSKÁ (2002).

Výskyt polničky v zájmovém území zaznamenali VANČURA, KOBLÍZEK (1998), kteří ale neuvádějí konkrétní lokality. Odlišení (zejména mladých jedinců) od druhu *Pyrus communis* je obtížné (DOSTÁLEK in HEJNÝ, SLAVÍK 1992), veškeré nálezy je vhodné revidovat či doložit sběry.

***Quercus frainetto*, A3**

7162c1, Hradiště, Králův stolec, rozcestí 50 m S vyhlídky, LR, květen 1997, not.

Problematika dubů v NP Podyjí je složitá a je podrobněji komentována v diskusi. Původnost výskytu druhu je sporná – jde o stromy v lesnický obhospodařovaném porostu, může jít o záměrnou výsadbu či o náhodnou záměnu při nákupu sazenic. MAGLOCKÝ in ČEŘOVSKÝ et al. (1999) uvádí *Q. frainetto* ze Slovenska, kde údajně dosahuje severní hranice areálu. KOBLÍZEK (in HEJNÝ, SLAVÍK 1990) zmiňuje nález A. Zlatníka, lokalizovaný „Jevišovsko“, který považuje za „snad ještě původní“. Recentní přítomnost druhu ve studovaném území uvádějí bez přesného datování a lokalizace VANČURA, KOBLÍZEK (1998).

***Quercus virgiliana*, C1**

7161d19, Podmolí, šije Šobesu, JZ stráž cca 100 m nad bránou do vinohradu, PV, 1997, not.

7161d19, Podmolí, Šobes, podél plotu nad S okrajem vinice, PV, 1997, not.

Ani u tohoto taxonu dubu není vyloučen přirozený výskyt, který byl zjištěn u Rokytané a Popic na Břeclavsku severně a východně od studovaného území (KOBLIŽEK in HEJNÝ, SLAVÍK 1990). Nelokalizovaný a nedatovaný recentní výskyt druhu ve studovaném území uvádějí VANČURA, KOBLIŽEK (1998).

Rosa rugosa

7162c7, Konice, Konický kopeček, JTa, 4. 10. 2002, not.

Pravděpodobně nikoli záměrná výsadba, nýbrž zplanělý jedinec.

***Saxifraga rosacea*, C2, §2**

7160b4, Vranov nad Dyjí, skály pod zámekem nad jezem Formosa, květen 1999, DRÁBKOVÁ (1999).

OBORNY (1886) druh uvádí z prostoru mezi Vranovem a Hardeggem, snad z rakouské strany, ale ani tam není v současné době znám. Později jej zřejmě našel Šmarda (1963), z jehož kartogramu vyplývá, že se vyskytuje na straně moravské. Tyto údaje zřejmě přebírá HROUDA (in HEJNÝ, SLAVÍK 1992). Druh ve studovaném území znovu ověřila L. Drábková.

Sequoiadendron giganteum

7162a21, Mašovice, starší prosychající exemplář v jasenině asi 650 m V od Andělského mlýna při Z straně cyklostezky na Králův stolec, ZM, 29. 6. 2006, not.

Výskyt bez přesné lokalizace poprvé uvádějí VANČURA, KOBLIŽEK (1998). Mezi lesnickým personálem byl tento jedinec znám již dlouho předtím.

Silybum marianum

7162c12, Popice, zplanělý na okrajích polí mezi Konicemi a Popicemi, RS, 23. 6. 2005, foto.

Již OBORNY (1886) uvádí jako zřídka zplaňující ze širšího území. V poslední době se začíná na jižní Moravě pěstovat v polních kulturách, takže občasné nálezy na okrajích polí lze očekávat i v budoucnu.

Smyrniium perfoliatum

7161a12, Čížov, louka Keple, 1 km JZ kaple, SZ cíp, 27. 5. 2002, REITEROVÁ (2002a); AR, 17. 7. 2004, MZ; AR, 25. 5. 2005, MZ, foto.

Podobně jako *Centaurea macrocephala* snad zavlečen s osivem. Populace se udržuje již více let. Jediná lokalita v mezofytiku na Moravě; KRÍSA (in SLAVÍK 1997) z Moravy uvádí pouze výskyt na Hádech u Brna.

***Sorbus austriaca*, C2**

7160b15, Vranov nad Dyjí, Braitava, u Zikuratu, 1991–1996, KOVANDA (1998).

7161a5, Čížov, Ledové sluje, 1999–1997, KOVANDA (1998).

- 7161a5, Čížov**, Ledové sluje, u obelisku, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a5, Vranov nad Dyjí, Braitava, skály proti vrcholu meandru Ledových slují, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a7, Čížov, pod Pašeráckou stezkou, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a11, Vranov nad Dyjí, Braitava, světlina JZ letohrádku, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a18, Lukov, Sloní hřbet, J svah, 10. 10. 2001, ŠKORPIK (2001).
7161a18, Lukov, světlina nad levým břehem Klapérova potoka asi 1,6 km J vepřina v Čížově, 2. 10. 2001, ŠKORPIK (2001).
7161a19, Lukov, pruh lesa nad levým břehem Klapérova potoka, S od cesty asi 0,8 km Z od Pěticestí u Lukova, 10. 10. 2001, ŠKORPIK (2001).
7161a22, Čížov, Hardeggská vyhlídka, JV altánu, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a23, Čížov, Hardeggská stráž, 1997–2000, ŠEFL (2007).
7161a23, Čížov, SV celnice, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a23, Lukov, les na Z svahu nad velkou Uhlířovou loukou, 10. 10. 2001 ŠKORPIK (2001).
7161c10, Lukov, u Nového Hrádku, 1991–1996, KOVANDA (1998).

Fytogeograficky významný nález, lokality v Podyjí spolu s nalezišti v Moravském krasu propojují alpskou a karpatskou část areálu (KOVANDA 1998). Další poznámky k problematice celého rodu jsou v diskusi.

***Sorbus carpatica*, C3**

- 7161a5, Čížov**, Ledové sluje, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a5, Vranov nad Dyjí, Braitava, skály proti Ledovým slujím, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a7, Čížov, pod Pašeráckou stezkou, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a11, Vranov nad Dyjí, Braitava, u letohrádku, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a22, Čížov, Hardeggská vyhlídka, pod altánem, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a22, Čížov, nad celnicí, 1991–1996, KOVANDA (1998).

Druh se vyskytuje zejména v západní části území.

***Sorbus danubialis*, C3**

- 7161a7, Čížov**, pod Pašeráckou stezkou, 1991–1996, KOVANDA (1998).
7161a15, Čížov, Kozí stezka, 1991–1996, KOVANDA (1988).
7161a15, Lukov, Sloní hřbet, 1991–1996, KOVANDA (1988).
7161d10, Havraníky, skalní výchoz Nad Novou cestou 1,8 km S Papírny, 1997–2000, ŠEFL (2007).
7161d10, Popice, Sealsfieldův kámen, 1991–1996, KOVANDA (1988).
7161d10, Popice, svah na pravém břehu Dyje 0,5 km JZ Sealsfieldova kamene, 1997–2000, ŠEFL (2007).
7161d12, Podmolí, Liščí skála, horní okraj, 1997–2000, ŠEFL (2007).
7161d15, Havraníky, skály nad Papírnou, 1991–1996, KOVANDA (1988).

Druh doložený již z přelomu 19. a 20. stol. Oborného sběry z okolí Znojma uloženými pod *S. aria* s. l. (1871 BRNU, 1918 PRC, viz ŠEFL 2007). Je považován za kalcikolní, ale ve studovaném území se vyskytuje výhradně na kyselých horninách (KOVANDA 1998).

Sorbus domestica

- 7161a19, Lukov**, Sloní hřbet, nejzápadnější cíp, VG, 1995, BRNU; červen 1997, ŠEFL (2000).
7161d5, Mašovice, kaňon Dyje, doubrava nad Šírokou loukou, ZM, 29. 6. 2006, not.
7161d5, Hradiště, Králův stolec, červen 1997, ŠEFL (2000).
7161d10, Hradiště, Býčí skála, červen 1997, ŠEFL (2000).

Oskeruše byla kdysi běžně pěstována ve volné krajině. Některé lokality v území byly známy již před vydáním atlasu (GRULICH 1997), ale druh do něj nebyl zahrnut pro svůj kulturní původ.

***Sorbus graeca*, C1**

7161d10, Havraníky, skalní výchozy Nad Novou cestou 1,8 km S Papírny, 1991–1996, KOVANDA (1998).

7161d12, Podmolí, Liščí skála, horní okraj, 1991–1996, KOVANDA (1998).

Druh uvádí KOVANDA (1998) ze dvou lokalit ve střední a východní části NP. Později na stejných lokalitách bádál ŠEFL (2007), který konstatuje, že jedince odpovídající tomuto druhu zde nenalezl, a potvrdil zde jen jedince podobného druhu *Sorbus danubialis*. Výskyt *Sorbus graeca* v zájmovém území je tedy sporný a vyžaduje další pozornost.

***Sorbus hardeggensis*, C1**

7161a5, Čížov, Ledové sluje, suťový svah, 1991–1996, KOVANDA (1998); 1999, ŠEFL (2000).

7161a7, Čížov, pod Pašeráckou stezkou, 1991–1996, KOVANDA (1998).

7161a22, Čížov, u Hardeggské vyhlídky, 1997–2000, ŠEFL (2007).

7161d12, Podmolí, Liščí skála, 1997–2000, ŠEFL (2007).

Dosud jediný endemický taxon NP Podyjí zřejmě povstal z hybridizace druhů *S. aria* a *S. torminalis* (KOVANDA 1998). V novější době ŠEFL (2007) poukazuje na značnou variabilitu mezi jedinci tohoto taxonu a zpochybňuje ustálenost a monofyletičnost taxonu. Vyslovuje hypotézu, že jde jednak o primární hybridy, a jednak o jedince pocházející ze zpětného křížení s původními rodičovskými druhy.

Sorbus* × *pinnatifida

7161a5, Vranov nad Dyjí, Braitava, SSV stráž J meandru Ledových slují, 20. 4. 2000, ŠEFL (2000).

7161a5, Vranov nad Dyjí, Ledové sluje, 1997–2000, ŠEFL (2000).

7161a7, Čížov, pod Pašeráckou stezkou, 1997–2000, ŠEFL (2000).

Kříženec druhů *S. aucuparia* a *S. aria*, uvádí ŠEFL (2000, 2007).

***Sorbus* × *rotundifolia* (BECHSTEIN) HEDLUND**

7161a23, Čížov, Hardeggská stráž, 1997–2000, ŠEFL (2000).

Kříženec *S. torminalis* a *S. aria* (ŠEFL 2000).

Sorbus hardeggensis* × *torminalis

7161a5, Čížov, Ledové sluje, cesta k obelisku, 1999, BRNL, ŠEFL (2000).

Kříženec nalezený na lokalitě s hojným výskytem *S. hardeggensis*.

***Stipa tirsia*, C2, §2**

7162c22 nebo **23, Hradiště**, VD 1950, MZ, DRLIK et al. (2005); svahy nad Dyjí, KK, 1979, LIT.

Determinace pěřitých kavylů je dosti obtížná (cf. KUBÁT 2002), i zkušení badatelé se dopouštěli poměrně četných omylů (DANIHELKA in litt.). K flóře NP Podyjí lze jednoznačně přičíst další druh pěřitého kavylu – kavyl tenkolistý (*Stipa tirsia*). Z území existují dosud dva záznamy. Poprvé byl zjištěn V. Drlíkem na Hradišti v roce 1950, ovšem herbářový doklad byl chybně determinován, takže jej správně rozlišil teprve v průběhu přípravy Drlíkovy Květeny Znojemska J. Danihelka (cf. DRLÍK et al. 2005). Je s podivem, že druh byl objeven na lokalitě v minulosti velmi dobře prozkoumané; právě tato skutečnost vedla ke zpochybňujícímu komentáři (DRLÍK et al., l.c.). Nyní se ukázalo, že v roce 1979 tento kavyl na téže lokalitě dokladoval i K. Kubát (viz nálezová data). Současný stav populace není znám.

Thladiantha dubia

7162a22, Hradiště, Hradišťské terasy, Z část, černá skládka bioodpadu, ZM, 1. 9. 2006, MZ, foto.

Snad únik ze zahrady. Na jižní Moravě vzácně zplaňuje (CHRTKOVÁ in HEJNÝ, SLAVÍK 1990).

***Trifolium striatum*, C1**

7162c16, Havraníky, v cestě a podél cesty mezi obcí a vřesovištěm, VG, 28. 5. 2001, BRNU; TV, 2003, not.

Ve studovaném území zaznamenán v minulosti (FRÖHLICH 1935, HENDRYCH 1967), GRULICH (1997) jej však v letech 1991–1995 neověřil a řadí mezi neověřené. Později byl výskyt potvrzen u Havraníků (viz též DRLÍK et al. 2005).

***Valerianella rimosa*, C2**

7161d4, Mašovice, Mašovická stělnice, střed severní části, v okraji pole, ZM, 29. 6. 2006, MZ, foto.

Z minulosti pochází více údajů. Z okolí Lukova druh uvádí OBORNY (1886), u Cito nic a Milíčovic jej zaznamenal Drlík (viz DRLÍK et al. 2005). V posledních letech se objevil na Mašovické stělnici, pravděpodobně v souvislosti se změnou údržby porostů po odchodu vojska. Zdá se, že mírně zanedbané travní porosty v blízkosti polí, zejména nepříliš intenzivně obhospodařovaných, vzácnějším plevelům svědčí.

2. Nové lokality

***Aconitum variegatum*, C3, §3**

7161a6, Vranov nad Dyjí, Ledové sluje, SZ roh suťového pole nad olšinou, LR, duben 1999, 15. 5. 2002, REITEROVÁ (2002a).

V NP Podyjí patří mezi vzácné druhy. Výskyt na Ledových slujích příliš nepřekvapuje.

Acorus calamus

7160b5, Vranov nad Dyjí, sádky, dolní 3 nádrže, 17. 8. 1994, RYDLO (1995).

Výskyt byl publikován (RYDLO 1995), avšak údaj byl při zpracování pro atlas (GRULICH 1997) přehlédnut.

Adonis aestivalis, C2

7162a21, Hradiště, okraj pole u silnice na Mašovice naproti nádrži Boubínka, LR, 12. 5. 1997, foto.

V teplejší části území se tento typický teplomilný plevel vyskytuje roztroušeně, v mezofytiku je nápadně řídkší.

Adonis flammea, C1, ČK

7161d4, Mašovice, Mašovická střelnice, střed S části, v okraji pole, ZM, 29. 6. 2006, foto; TV, ZM, 19. 9. 2006, not.

Velmi vzácný druh, v 70.–80. letech 20. století považovaný na jižní Moravě za ne-zvěstný (KŘÍSA in HEJNÝ, SLAVÍK (1988)). GRULICH (1996a, 1997) jej zaznamenal na dvou místech v nejvýchodnější části studovaného území. Nový nález je dalším zajímavým dokladem botanického významu Mašovické střelnice (viz *Valerianella rimososa*). Jde ovšem rovněž o terofyt, jehož stabilní výskyt na lokalitě je možné udržet pouze při vhodném managementu, zaměřeném na disturbance některých částí území.

Ajuga chamaepitys, C2

7161d4, Mašovice, Mašovická střelnice, střed S části, v okraji pole, TV, ZM, 19. 9. 2006, MZ, foto.

Další teplomilný polní plevel, v poslední době známý jen z nejvýchodnější části území a nově nalezený na Mašovické střelnici. Kdysi v širším území mnohem hojnější (cf. OBORNY 1886).

Alcea biennis, C2, §2

7161d15, Havraníky, stráž v lese nad tratí Višňový sad, 3. 10. 2001, TÁBORSKÁ (2001).

7161d24, Hnanice, loučka u Daniže, JTa, 2000, not.

7162c9, **7162c8**, Sedlešovice, meze ve vinohradu pod Kraví horou, na více místech, JTa, 15. 7. 2002, not.

7162c9, Sedlešovice, u přítoku do Dyje u plotu, JTa, 2000, not.

7162c11, Popice, louky nad levým břehem potoka u lesa, JTa, 2000, not.

7162c11, Popice, údolnice nad SV cípem kosatcové louky, 3. 10. 2001, TÁBORSKÁ (2001).

7162c12, Popice, Horáčkův kopeček, JTa, 2000, not.; 8. 9. 2002, TÁBORSKÁ (2002); ZM, 30. 8. 2006, not.

7162c13, Sedlešovice, J násep trati 0,6 km SZ od Z okraje obce, JTa, 2000, not.; 18. 8. 2002, TÁBORSKÁ (2002).

7261b4, Hnanice, křovinný lem louky 0,5 km SZ Horeckého kopce, asi 50 m od hranice s Rakouskem, 22. 7. 2001, TÁBORSKÁ (2001).

7261b4, Hnanice, Pod Hrabčcí horou, J okraj louky ve stráni pod lesem, RS, ZM, 2005, not.

7261b4, Hnanice, Pod Hrabčcí horou, loučka na levém břehu Daniže, TV, ZM, 25. 10. 2006, not.

Nové nálezy v mezích a ruderalizovaných lemech nedaleko známých lokalit v nejvýchodnější části studovaného území.

Alisma lanceolatum

7162a17, Hradiště, Červený rybníček, TV, 2002–2006, not.; TV, ZM, 19. 9. 2006, not.

Druh uvádí u Znojma již OBORNY (1886), nový nález je v současnosti čtvrtý.

Anagallis foemina, C3

7161d4, Mašovice, Mašovická střelnice, střed S části, v okraji pole, ZM, 29. 6. 2006, not.

OBORNY (1886) druh uvádí z okolí všech sídel podél hranic NP Podyjí od Popic až po Vranov nad Dyjí. Jako teplomilný plevel rovněž dokládá význam Mašovické střelnice (viz *Valerianella rimosa*).

Anemone sylvestris, C3, §3

7162a22, Hradiště, Hradišťské terasy, vzadu u lesa, několik desítek jedinců, JTa, 2002, not.

Stabilní populace, známá od 1. poloviny 90. let 20. století pracovníkům Správy NP Podyjí.

Aphanes arvensis, C3

7161a12, Čížov, rozcestí Na Keplech, u remízku 20 m Z silnice, LR, 20. 5. 2001, not.; 12. 5. 2002, REITEROVÁ (2002a); TV, 2002–2005, not.

7161a13, Čížov, 0,8 km J kaple, mezi remízem a cestou u rybníka, AR, 26. 5. 2005, MZ.

OBORNY (1886) druh charakterizuje jako hojný na polích v celé západní části území, DRLÍK et al. (2005) považuje jeho výskyt v půli 20. století už za velmi roztroušený a GRULICH (1997) jej uvádí pouze z nejzápadnějšího cípu NP. V posledních letech ověřen na 2 lokalitách u Čízova.

Aquilegia vulgaris, C3

7161c10, Lukov, Nový Hrádek, PB, 2003, BADOŠEK (2003).

Doplnění roztroušeného výskytu potvrzuje historická data (OBORNY 1886 uvádí od Vranova nad Dyjí po Znojmo včetně Nového Hrádku).

Arctium lappa

7160b3, Podmyče, pruh vlhkého lesa cca 1,3 km S kostela, v samém cípu mapového čtverce, 16. 5. 2002, CIGÁNEK (2002).

7160b8, Vranov nad Dyjí, loučka na okraji lesa 0,75 km ZSZ vjezdu do roty Podmyče, 7. 5. 2002, KOČÍ (2002).

7161a1, Vranov nad Dyjí, lem onšovské signálky (skládká?) 1,2 km S obelisku na Ledových slujích, 18. 6. 2002, NĚMEC (2002).

7161a2, Čížov, u žluté turistické značky Lusthaus – Vranovská Brána, za křížením s asfaltkou cca 350 m J Lusthausu, 18. 6. 2002, NĚMEC (2002).

7161c10, Lukov, Nový Hrádek, PB, 2003, BADOŠEK (2003).

I přes velmi nízkou úroveň ruderalizace území NP Podyjí je překvapivé, že je druh v atlase (GRULICH 1997) zaznamenán pouze ve dvou čtvercích. OBORNY (1886) jej na Moravě charakterizuje jako „běžný ve všech oblastech“, podobně i ŠTĚPÁNEK (in SLAVÍK, ŠTĚPÁNKOVÁ 1994) pro celé území ČR. Rozšíření znalostí o jeho výskytu

přinesl zejména detailní průzkum v rámci mapování soustavy NATURA 2000. Další nálezy lze očekávat.

***Armeria vulgaris*, C4a**

7161a12, Čížov, louka Keple 1 km JZ od kaple, SZ část u remízu, LR, červen 1997, not.

Lokalita možná vznikla uměle počátkem 90. let 20. stol. pokusnou výsadbou na rekultivované louce, populace však zůstává i bez dalších zásahů stabilní. Na louce v kaňonu Dyje se tento druh ovšem vyskytuje i pod Hardeggem na rakouské straně.

Batrachium aquatile

7161a13, Čížov, Starý rybník 0,8 km J kaple, AR, 17. 7. 2004, MZ, foto.

7162c11, Popice, tůň za kaplí, AR, květen 2000, foto.

Nové nálezy jsou výsledkem podrobnějšího sledování příhodných vodních nádrží. Lokalita v Čížovském rybníce (GRULICH 1997) naopak již asi zanikla.

***Batrachium* sp.**

7161d2, Podmolí, strouha nad rybníkem u hřbitova, AR, květen 1999, foto.

Fotografie je natolik málo detailní, že spekulace o určení druhu je vyloučena. Lokalitu je nutné znovu navštívit a druh určit. Není-li znám druh, nelze nález komentovat. V každém případě jde o novou lokalitu, protože zde nebyl mapován žádný druh lakušníku.

***Bifora radians*, C2**

7261b4, Hnanice, pod Horeckým kopcem, při cestě – hraniční silnička, VG, 2002, not.

GRULICH (1997) na české straně uvádí jedinou lokalitu, KŘISA (in SLAVÍK 1997) zná z regionu jen historická data.

Bistorta major

7161a5, Horní Břečkov, pravý břeh strouhy na V okraji obce, loučka pod vrbinou, 3. 8. 2002, REITEROVÁ (2002b).

Lokalita na samém okraji studovaného území zřejmě při mapování (GRULICH 1997) unikla pozornosti.

***Bromus squarrosus*, C1**

7162a22, Hradiště, v zadní části Hradištských teras nad lomem, PB, 1994, BRNU, DVOŘÁKOVÁ (1999).

Nález je doložen již v roce 1994 herbářovou položkou uloženou v herbáři Přírodovědecké fakulty MU v Brně, kterou cituje DVOŘÁKOVÁ (1999). Sama ovšem, podobně jako Grulich při sběru dat pro atlas (GRULICH 1997), lokalitu nenalezla. Výskyt zde bez datace ústně potvrzují Grulich a Badošek i v dalších letech. V těsném sousedství uvádí druh i OBORNY (1886), jím zmíněná lokalita je však zaplavena Znojemskou

přehradou. O to větší význam má nový údaj, který potvrzuje recentní výskyt druhu u Znojenské přehrady.

***Carex bohemica*, C4a**

7061c23, Lesná, obnovený rybník J od Lesné, AR, 2. 8. 2004, MZ.

7162c1, Hradiště, říční náplavy na levém břehu Dyje pod Královým stolcem, LB, 11. 8. 2005, MZ, BRAVENCOVÁ et al. (2007).

7162c1, Konice, říční bahnité náplavy na pravém břehu Dyje při ústí Trauznického potoka, ZM, 19. 7. 2005, not.

Typický druh vegetace obnažených den je zřejmě na jihozápadní Moravě relativně běžný (cf. DRLÍK et al. 2005). Bývá ovšem pozorován celkem zřídka, v souvislosti s déletrvajícím poklesem hladiny vodních nádrží. Více lokalit výše proti proudu Dyje uvádějí i BRAVENCOVÁ et al. (2007).

***Cephalanthera damasonium*, C3, §3**

7161a19, Lukov, JV stráž na pravém břehu Rambachu, cca 1,5 km Z rybníka v obci, 10. 10. 2001, ŠKORPIK (2001).

7161a19, Lukov, les mezi cestou na Sloní hřbet a cestou na Uhlířku, ŠJ, 24. 5. 2001, not.

7161a24, Lukov, V svah nad pravým břehem Rambachu cca na dolním 0,5 km toku, 10. 10. 2001, ŠKORPIK (2001).

7161a23, Čížov, Granátové jámy, zachovalé lesní porosty s převládající lípou na vápenci, AJ, 23. 5. 1990, MZ.

7161a23, Čížov, Hardeggská stráž, horní křovinatý okraj, PL, květen 1997, not.

7161d24, Hnanice, Hrabčecí hora, lesní porost za Dlouhým vrchem mezi Fládnitzskou chatou a Danížem, RS, ZM, 8. 6. 2006, foto.

Nálezů doplňují dosud známý mozaikovitý výskyt. Většina dosavadních nálezů pochází z posledních 30 let (cf. JATIOVÁ, ŠMITÁK 1996).

***Clematis recta*, C3, §3**

7161d7, Podmolí, Hlubočká cesta, S okraj vzrostlého lesa cca 100 m S od točny u Suchého dubu, LR, květen 1998, not.

7161d13, Podmolí, pod Lipinou, u řeky cca 50 m nad křížením se státní hranicí, 4. 9. 2002, REITEROVÁ (2002b).

7161d14, Podmolí, železné schody, MK, 7. 6. 2001, JANŠTA et al. (2001).

7162c6 nebo **7162c11**, Popice, při cestě na Sealsfieldův kámen, PL, 30. 5. 2002, not.

Na konci 19. století nepovažuje OBORNY (1886) plamének přímý v celém údolí Dyje od Vranova po Tasovice za vzácný. Dnes je však nalézán velmi roztroušeně (viz též GRULICH 1996a).

***Cyperus fuscus*, C3**

7162c1, Hradiště, říční náplavy na levém břehu Dyje pod Královým stolcem, 11. 8. 2005, MZ, BRAVENCOVÁ et al. (2007).

7162c1, Konice, říční bahnité náplavy na pravém břehu Dyje při ústí Trauznického potoka, ZM, 19. 7. 2005, not.

7162c16, Havraníky, rybník, obnažené dno po rekonstrukci, ZM, 26. 7. 2006, not.

Další z druhů, které byly zjištěny na obnažených dnech při opravách vodních nádrží. V řečišti Dyje u Znojma jej uvádí již OBORNY (1886).

***Cypripedium calceolus*, C2, §2**

7161d24, Hnanice, ve smrčině za Dlouhým vrchem mezi Fládnitzskou chatou a Danížem, LK, VK, RS, červen 2005 (1 kvetoucí jedinec), not.; RS, 19. 7. 2006 (pouze suchý prýt z roku 2005), not.

Z východní části území byly dosud známy pouze historické údaje. OBORNY (1886) uvádí střevičník z lokality „Neuwegberg“ u Hnanic, což je nejspíš lesní porost „Nad Novou cestou“ nedaleko vyhlídky Sealsfieldův kámen. V herbáři MZ je uložen doklad Drlíka z ústí Gránic (DRLÍK et al. 2005).

***Dactylorhiza sambucina*, C2, §2**

7161d4, Mašovice, Mašovická střelnice, J okraj nad políčkem, PL, BP, LR, 12. 5. 1999, not.; 3. 5. 2000, REITEROVÁ (2002b).

7161d15, Havraníky, světliny nad Výřimi skalami pod kótou 400,6, 2 km SZ obce, LR, duben 1996, not.

Historický výskyt je doložen i ze západněji položených částí NP Podyjí a z přilehlého území Znojemska. OBORNY (1886) jej uvádí z Mlýnského vrchu u Lesné, JATIOVÁ, ŠMITÁK (1996) od Lesné, z Nového Hrádku a od Hostěrádek, DRLÍK (in DRLÍK et al. 2005) z Olbramkostela. Nové nálezy ovšem doplňují dnes známý výskyt ve východní části území NP.

***Daphne cneorum*, C1, §1, ČK**

7161d13, Podmolí, Lipinská cesta, okraj vysokého lesa 100 m JV od kaliště Černá luža, 48°49'31,71"N; 15°57'44,56"E, MŠt, 4. 6. 1994, not., 2000, not., 2004 foto; AR, 2004, foto; ZM, 6. 5. 2006, foto.

OBORNY (1886) druh uvádí od Hnanic, Popic, Mašovic a Čížova, DRLÍK (in DRLÍK et al. 2005) ze 2 lokalit u Popic. Dnes je mnohem vzácnější, nový nález je první ověření druhu na levém břehu Dyje.

Eleocharis acicularis

7162c16, Havraníky, rybník, obnažené dno, ZM, 26. 7. 2006, MZ.

Druhý nález ve studovaném území souvisí se spuštěním hladiny rybníka při rekonstrukci. OBORNY (1886) uvádí druh pouze z východní a severní části Znojemska (Tasovice, Dyje, Hodonice, Jevišovice), DRLÍK (in DRLÍK et al. 2005) od Plenkovického rybníka.

Eleocharis palustris* subsp. *palustris

7161d4, Mašovice, tůň na Mašovické střelnici, RŠD, 12. 8. 2004, MZ.

7162a17, Hradiště, Červený rybníček, AR, 25. 8. 2004, MZ.

Další údaje doplňující mozaiku rozšíření druhu.

***Epipactis helleborine*, C4a**

7161a23, Čížov, J okraj silnice pod Hardeggskou stráňí, 11. 10. 2001, REITER (2001).

7161a23, Čížov, les mezi střešníky a S okrajem výsadby na louce Granátové jámy, 11. 10. 2001, REITER (2001).

7161c10, Lukov, Nový Hrádek, starý hrad pod cestičkou v mezihradním prostoru, PB, 2000–2006, not.

Druh, jemuž je třeba věnovat další pozornost. V atlase (GRULICH 1997) je mapován pouze na dvou elementárních čtvercích. Dle ústních informací (Reiterová, Škorpík in verb.) byl pozorován na více místech, přesné lokality a okolnosti často nebyly zaznamenány, protože druh je považován v území za obecně rozšířený. Jako takový jej ostatně uvádí OBORNÝ (1886), již Drlík jej však v 50. letech 20. století označil za řídký (DRLÍK et al. 2005). Od Bezková, již za hranicí studovaného území jej uvádí ŠKORPÍKOVÁ (2002a).

***Epipactis purpurata*, C3, §3**

7161a19 nebo **7161a20**, Lukov, pravý břeh Lukovského potoka, u okraje lesa pod Horkou, MŠk, 26. 10. 2001, not.

I v širším regionu je druh velmi vzácný (cf. JATIOVÁ, ŠMITÁK 1996, DRLÍK et al. 2005). OBORNÝ (1886) uvádí pouze z Braitavy, odkud pochází i záznam Krejčího z roku 1980 (JATIOVÁ, ŠMITÁK 1996). Nový nález představuje teprve druhou recentně známou lokalitu ve studovaném území.

***Eragrostis pilosa*, C1**

7161d19, Podmolí, Šobes – vinice, JTa, 7. 8. 2001, not.

Velmi významný nález teplomilného plevele doplňuje známé rozšíření druhu v ČR (cf. ŠPRYŇAR, KUBÁT 2004). Hlubší studium úhorů a dalšího bezlesí ve východní části území může přinést i další nálezy. Dosud byla doložena pouze lokalita Znojmo-Hradiště, známá od počátku 20. stol. (cf. DRLÍK et al. 2005).

***Euphorbia amygdaloides*, C4a**

7161a18, Lukov, Sloní hřbet, S svah, 10. 10. 2001, ŠKORPÍK (2001).

Pryšec mandloňovitý neuvádějí ze Znojemska ani OBORNÝ (1886), ani DRLÍK (in DRLÍK et al. 2005), zatímco CHRTEK et KŘISA (in HEJNÝ, SLAVÍK 1992) jej charakterizují jako roztroušený. V průběhu let 1991–1995 (GRULICH 1997) byla většina lokalit zjištěna na rakouské straně.

***Euphorbia epithymoides*, C3**

7162a22, Hradiště, v zadní části Hradištských teras nad lomem, zakrslá doubrava, PB, 1995, not.

OBORNÝ (1886) druh uvádí z Městského lesíka ve Znojmě. Nový nález představuje první recentní lokalitu na východním okraji území.

Euphorbia exigua

7161d4, Mašovice, Mašovická střelnice, střed S části, v okraji pole, ZM, TV, 29. 6. 2006, MZ; ZM, TV, 19. 9. 2006, foto.

Na rozdíl od rakouské strany, kde není dosud příliš vzácný, je dnes na Znojemsku velmi řídký.

Euphorbia lathyris

7161c10, Lukov, cca 700 m Z od jezu pod Novým Hrádkem, říční náplav na levém břehu Dyje, RS, 13. 12. 2006, foto.

Jihoevropský druh, k nám zavlečen. Občas je pěstován a místy zplaňuje. Dosud byl zjištěn ve Znojmě (DRLÍK et al. 2005) a u Vranova nad Dyjí (GRULICH 1997). Zjištěná lokalita vznikla patrně splavením.

***Euphorbia walsteinii*, C4a**

7161d4, Mašovice, Mašovická stělnice, SV část, okraj cesty směrem ke kaolínovému valu, MK, 7. 6. 2001, JANŠTA et al. (2001).

Údaj doplňuje již známý soubor roztroušených nálezů druhu, který je ve východní části území poměrně běžný, zatímco směrem na západ vyznívá.

Fraxinus pensylvanica

7161d19, Podmolí, pod Šobesem u cesty při louce, VG, 2001, not.

Nová lokalita vzácného, leč potenciálně invazního druhu.

Gagea pratensis

7161c10, Lukov, Nový Hrádek, hlavní nádvoří nového hradu, PB, 2006, not.

Nález doplňuje známé roztroušené rozšíření druhu.

***Gentiana cruciata*, C2, §3**

7161a19, Lukov, JV stráž na pravém břehu Rambachu, asi 1,5 km Z rybníka v obci, 10. 10. 2001, ŠKORPIK (2001).

7161a23, Čížov, Hardeggská stráž, RS, 23. 5. 2006, foto.

7161c9, Lukov, loučka na Ostrohu, PL, 1997, not.

Hořec křížatý byl v minulosti znám z více lokalit než nyní (cf. OBORNY 1886, DRLÍK et al. 2005). Nové nálezy potvrzují historický údaj od Nového Hrádku (OBORNY 1886) a značně rozšiřují současné znalosti.

***Geranium divaricatum*, C1**

7161d19, Podmolí, šíje Šobesu, 10 m pod parkovištěm na vyhlídce, po obou stranách cesty, VG, 1999, not.; LR, 15. 7. 2004, MZ; ZM, 24. 6. 2006 (1 rostlina), foto.

V NP Podyjí se vyskytuje velmi vzácně. Nález na Ledových slujích (GRULICH 1996b, 1997) nebyl v posledních letech zopakován. Druhou lokalitu zmiňuje poprvé GRULICH (2001). Zde je výskyt v poslední době celkem stabilní (cf. též SLAVÍK 1997, DRLÍK et al. 2005).

Hemerocallis fulva

7161c10, Lukov, Nový Hrádek, okolí předního hradu, PB, 1990–2006, not.

Další zplanělý druh v areálu Nového Hrádku. Na rozdíl např. od netřesků lze však v tomto případě pochybovat o souvislosti jeho výskytu s obydlím hradu – spíše jde o přenos ze zahrádky mlýna, který zanikl mnohem později, či ještě mladší výskyt.

Hesperis matronalis

7161d19, Podmolí, skalka nad Šobesem, MK, 7. 6. 2001, JANŠTA et al. (2001).

K nálezu neexistuje doklad, je pravděpodobná záměna s *H. sylvestris*, která se zde vyskytuje – nutno ověřit.

***Hyoscyamus niger*, C3**

7161d19, Podmolí, Šobes, zídka ve vinici za stánkem Znovínu, LR, 1998–2006, not.; TV, ZM, 26. 4. 2006, not.

Ve studovaném území je tento druh velmi roztroušený. OBORNY (1886) jej v celém okrese považuje za běžný. Dřívější výskyt byl antropickým vlivem značně zredukován, v ovšem termofytiku se populace částečně zachovaly a údolí Dyje je jednou z bran, kterou druh proniká do mezofytika (cf. SLAVÍK 2000).

***Iris sibirica*, C3, §2**

7161a8, Čížov, 0,5 km Z obce, prameniště uprostřed pole, AR, 6. 6. 2005, MZ.

7161a13, Čížov, loučka nad Starým rybníkem 0,8 km J kaple nad ústím přítoku, JTa, 22. 5. 2002, not.; AR, 2004–2006, not.

Výskyt u Čížova byl znám již v minulosti (cf. OBORNY 1886), avšak někdejší vlhké louky byly v roce 1980 drasticky meliorovány. Později, na počátku 90. let, byla část bývalého lučního komplexu revitalizována a kosatec sibiřský zde byl vysazován (cf. GRULICH 1996a). Z výsadby zřejmě pochází výskyt u rybníčka ve čtverci 7161a13, u nálezů ve čtverci 7161a8 není původ znám.

***Jovibarba globifera*, C3**

7161c10, Lukov, cca 0,2 km dlouhá výslunná hrana v prodloužení Nového Hrádku SV směrem, 1. 6. 2002, ŠKORPÍKOVÁ (2002).

7161c10, Lukov, J svah pod Novým Hrádkem, 1. 6. 2002, ŠKORPÍKOVÁ (2002).

7161c10, Lukov, Nový Hrádek, PB, 2003, BADOŠEK (2003).

Na Znojemsku jsou netřesky poměrně vzácné. Nálezy z okolí Nového Hrádku mohou pocházet z výsadeb.

Juncus inflexus

7162c1, Hradiště, říční náplavy na levém břehu Dyje pod Královým stolcem, 13. 10. 2005, BRAVENCOVÁ et al. (2007).

V území je druh velmi roztroušený. U Znojemské přehrady byl druh pozorován již dříve (LR), přesnější záznam však chybí.

***Lappula squarrosa*, C3**

7162c8 nebo **7162c9, Sedlešovice**, vinice pod Kraví horou, JTa, asi 2002, not.

Dosud vzácně zaznamenávaný teplomilný druh skalních hran i obdělávaných půd.

***Listera ovata*, C4a**

7161d3, Mašovice, olšina u polní cesty z Mašovické střelnice na Podmolí, po pravé straně, poslední výběžek lesa, JTa, asi 2004, not.

7161d20, Hnanice, olšina pod loučkou u asfaltky od čerpačky k Baštovu mlýnu, JTa, asi 1999, not.; 15. 5. 2001, JANEČEK (2001).

Nové nálezy rozšiřují známý výskyt východním směrem. Lokalitu „Mašovice“ uvádějí již HIMMELBAUR, STUMME (1923).

***Lunaria rediviva*, C4a, §3**

7061c23, Čížov, malá paseka cca 0,8 km JJZ kostela v Lesné, 12. 5. 2002, REITEROVÁ (2002a).

7161d19, Podmolí, ostrov v meandru pod lávkou na Šobes, LR, květen 1999, not.; 2. 9. 2002, REITEROVÁ (2002b).

7161a23, Lukov, ostrov v Dyji pod ústím Lukovského potoka, 10. 5. 2002, ŠKORPÍKOVÁ (2002a).

Dosud známé lokality se nacházely na sutích v nejzápadnější části NP Podyjí. Druh však provází i pobřežní olšiny v nivě Dyje, bohaté porosty vytváří zejména na ostrovech v řece. Výskyt na pasece mezi Lesnou a Čížovem mohl vzniknout zavlečením se sazenicemi lesních stromků.

Lycopodium clavatum

7161a17, Čížov, srázy nad cestou na Široké pole, LR, červen, červenec 2002, not.

7161d2, Podmolí, okraj lesa v průseku po bývalých drátech v místě staré čerpací stanice nad Pustým rybníkem, VK, 9. 1. 2007, MZ.

Druh je v území velmi vzácný a zasluhuje další pozornost.

***Melampyrum cristatum*, C3**

7161d19, Podmolí, Lipinská louka, cíp lesa mezi loukou a Lipinskou cestou (u cerů), 4. 9. 2002, REITEROVÁ (2002b).

7161d14, Podmolí, vrchol okrouhlíku opuštěného meandru pod Šobesem, u základů chat, 4. 9. 2002, REITEROVÁ (2002b).

Výskyt druhu ve studovaném území již téměř odpovídá historickému rozšíření (ověřeny nejsou pouze nejvýchodnější lokality – Znojmo, Býčí skála, Trauznický mlýn – OBORNY 1886).

Microrrhinum minus

7161d4, Mašovice, Mašovická střelnice, střed S části, v okraji pole, ZM, 29. 6. 2006, MZ; ZM, 19. 9. 2006, foto.

Druh je v území velmi mozaikovitě rozšířený. Výskyt na bývalé vojenské střelnici u Mašovic má souvislost s nálezy dalších vzácných plevelných druhů (viz *Adonis flammea*, *Anagallis foemina*, *Euphorbia exigua* aj.).

***Muscari tenuiflorum*, C2, §3**

7162a22 nebo **7162a23, Hradiště**, terasy, PB, asi 1990, not.

7161d19, Podmolí, Šobes, u severního plotu, LR, 27. 5. 1996, not.

Nálezy výrazně rozšiřují recentní znalosti o výskytu druhu, který zde byl dříve mnohem hojnější (cf. OBORNY 1886).

***Myosurus minimus*, C3**

7161a12, Čížov, kaluž napravo od silnice cca 30 m J rozcestí Na Keplech 48°52'11,4"N; 15°51'42,2"E, TV, VG, 31. 5. 2005, not.

7161a15, Horní Břečkov, polní kaluže po obou stranách silnice Lukov – Horní Břečkov, 1–2 km J obce, LR, 2002, not.; AR, 22. 5. 2003, MZ.

7161a20, Lukov, louže v poli u signálky mezi stanicí Policie ČR v Lukově a Pyramidou, 0,5 km SZ obce, 48°52'00,4"N; 15°54'13,8"E, AR, 22. 5. 2003, MZ; TV, VG, 23. 5. 2003, not.

7161a25, Lukov, na okraji pole při cestě mezi Lukovem a Vraní skálou, JTa, 2004, not.

7161d2, Podmolí, strouha nad rybníkem, vlhké místo v poli u J okraje louky, ZM, 6. 5. 2006, not.

7162c18, Popice, vlevo od silnice vedoucí z obce V směrem, cca 1 km od obce, LB, AR, 25. 6. 2005, MZ.

Druh pravděpodobně často uniká pozornosti – nevyrůstá každoročně, je drobný a často roste uvnitř velkoplošných polních kultur. OBORNY (1886) a HIMMELBAUR, STUMME (1923) jej uvádějí jen z východní části území po Popice, resp. Podmolí. DRLÍK (in DRLÍK et al. 2005) naopak jejich lokality označuje za zaniklé a druh uvádí pouze od hranic studovaného území na západ. Nové nálezy jednak doplňují výskyt v západní části studovaného území (cf. GRULICH 1997), jednak potvrzují historický výskyt na Popicku.

Narcissus poeticus

7161a6, Vranov nad Dyjí, Ledové sluje, šije 70 m Z obelisku, 15. 5. 2002, REITEROVÁ (2002a).

Nález je zřejmě pozůstatkem výsadeb při romantických úpravách krajiny, které prováděli majitelé vranovského panství do počátku 20. stol. Další nelokalizovaný údaj pochází z konce 90. let 20. stol. z Braitavy (snad okolí Martinské vyhlídky, MŠk).

Nepeta cataria

7161c10, Lukov, Nový Hrádek, PB, 2003–2006, BADOŠEK (2003); PB, 2004–2006, not.

7161d19, Podmolí, Šobes, vinice, u asfaltky v křovinách nad stánkem Znovínu, ZM, 26. 7. 2006, not.

7161d14, Podmolí, Opuštěný meandr, RS, 17. 7. 2005, MZ.

Druh v obou fytogeografických okresech, kam studované území zasahuje, častý (ŠTĚPÁNEK in SLAVÍK 2000). Na dvou nových lokalitách má výskyt antropogenní charakter.

***Nonea pulla*, C4a**

7161d4, Mašovice, Mašovická střelnice, střed S části, v okraji pole, TV, ZM, 19. 9. 2006, not.

7161d4, Mašovice, Mašovická střelnice, 48°50'41"N; 15°59'05"E, JTě, 6. 6. 2001, JANŠTA et al. (2001).

Většina dosavadních nálezů pochází z východní části sledovaného území (GRULICH 1997).

***Orchis purpurea*, C2, §2**

7161a24, Lukov, Vraní skála, TA, 29. 5. 1998, not.; TV, VG, 21. 5. 2003, not.

7161d4, Mašovice, Mašovická střelnice, střed J části, PL, 21. 5. 2006, foto.

Druh nebyl v území podchycen žádným ze straších badatelů (komentář viz GRULICH 1996a). Nová zjištění významně rozšiřují dosavadní znalosti – není vyloučeno, že druh se recentně šíří.

Oxalis dillenii

7162a23, Znojmo, ulice Na Vyhliďce, u budovy Správy NP Podyjí, RS, 9. 6. 2005, MZ.

Fytogeograficky významný nález druhu, u něž je v ČR očekáváno šíření (HOLUB in SLAVÍK 1997).

***Papaver maculosum* subsp. *austromoravicum*, C2**

7161d19, Podmolí, Šobes: horní okraj vinice na Šobesu, MŠt, 48°49'04,84"N; 15°58'28,23"E, 3. 6. 2004, not.

Peplis portula

7161d2, Podmolí, rybník pod Čerchovem (Pusták), AR, 31. 8. 2005, MZ.

Druh trvalejších kaluží se na Znojemsku často vyskytuje také na obnažených dnech vodních nádrží. Druhy s takovými nároky na prostředí lehce unikají pozornosti, protože mívají periodický výskyt. Doposud byl znám jen z východního a západního okraje studovaného území, nová lokalita se nachází v jeho střední části.

Persicaria maculosa

7162c1, Hradiště, říční náplavy na levém břehu Dyje pod Královým stolcem, 13. 10. 2005, BRAVENCOVÁ et al. (2007).

Nález souvisí se spuštěním hladiny při opravě hráze Znojemské přehrady, kdy se obnažily rozsáhlé bahnitě náplavy.

Petasites albus

7160b9, Vranov nad Dyjí, Feliciino údolí, u lesní cesty na více místech, AR, březen 1998, 2006, not.

Druh je v NP Podyjí velmi vzácný, nález dalších lokalit lze očekávat zejména v oblasti Braitavy.

***Peucedanum oreoselinum*, C4a**

7261b4, Hnanice, V úpatí Hrabčcí hory (tj. severovýchodní okraj Dlouhého vrchu), TV, ZM, 2. 6. 2006, not.

Doplnění roztroušeného výskytu druhu ve východní části území.

Phacelia tanacetifolia

7162a22, Hradiště, Z část, úhor nad začátkem údolí Pivovarského potoka, ZM, 29. 6. 2006, not.

7162c21 nebo **7162c22**, **Havraníky**, polní cesta na JV konci obce, MK, 5. 5. 2001, JANŠTA et al. (2001).

V posledních letech obliba pěstování druhu stoupá, lze předpokládat i další nálezy zplanělých rostlin.

***Platanthera chlorantha*, C3, §3**

7161a17, **Čížov**, les na Z svahu nad řekou, 1 km S Širokého pole, 13. 5. 2002, REITEROVÁ (2002a).

7161a17 a **7161a18**, **Čížov**, les nad západní cestou na Široké pole, asi 0,5 km SZ od SV cípu louky, 12. 5. 2002, REITEROVÁ (2002a).

7161a22, **Čížov**, Hardeggské skály, stráž nad jezem, 8. 5. 2002, REITEROVÁ (2002a).

7161a24, **Lukov**, SZ svah údolí Rambachu, 1,6 km Z rybníka v obci, 28. 4. 2002, ŠKORPÍKOVÁ (2002).

7161c4, **Lukov**, Gálišská cesta, TA, 26. 5. 2002, not.

7161c4, **Lukov**, Gáliš, pruh cca 200 m od točny u Suchého dubu S směrem podél Gálišské cesty, 10. 5. 2002, ŠKORPÍKOVÁ (2002).

7161c4, **Lukov**, Gáliš, pruh cca 300 m od točny u Suchého dubu ke Gálišské louce J směrem, 10. 5. 2002, ŠKORPÍKOVÁ (2002).

7161c4, **Lukov**, mezi Gálišskou loukou a cestou 0,1 km S řeky, 10. 5. 2002, ŠKORPÍKOVÁ (2002).

7161c4, **Lukov**, les mezi Gálišskou cestou a řekou V od Gáliše, 10. 5. 2002, ŠKORPÍKOVÁ (2002).

7161c5, **Lukov**, rozcestí Nový Hrádek – Faltýskův mlýn, PB, 2000–2006, not.

7161c5, **Lukov**, les v okolí kaliště cca 0,7 km Z Příček, 24. 5. 2002, ŠKORPÍKOVÁ (2002).

7161c5 nebo **7161d1**, **Lukov**, Příčky, křoví na okraji lesa, TA, 26. 5. 2002, not.

7161d4, **Mašovice**, J lem Mašovické střelnice, RS, VK, ZM, 7. 6. 2006, foto.

Druh nepochybně hojnější než vyplývá z Grulichovy práce (GRULICH 1997). Jeho rozšíření je třeba věnovat další pozornost. Recentní terénní zkušenosti nasvědčují tomu, že oba dva druhy vemeníků jsou v zájmovém území zastoupeny zhruba stejně, je tedy třeba opravit mínění, vyslovené dříve (GRULICH 1996a).

Polygala comosa

7161d4, **Mašovice**, Mašovická střelnice, RS, 18. 5. 2005, MZ.

První nález bazifilního vítodu z oblasti mezi Znojmem a Lukovem, na lokalitě zřejmě indikuje přítomnost spraše (cf. ŠUŠOLOVÁ 2005).

***Polygala multicaulis*, C4a**

7161d4, **Mašovice**, Mašovická střelnice, 48°50'45"N; 15°58'33"E, JTě, 6. 6. 2001 JANŠTA et al. (2001).

7161d4, **Mašovice**, Mašovická střelnice, SV část, travní porost poblíž tůněk, ZM, 7. 6. 2006, MZ, foto.

7162c3, **Znojmo**, Kraví hora, vřesoviště, přibližně 1 km J od Znojemského hradu, ZM, 13. 7. 2005, MZ.

Dosavadní záznamy pocházejí z okolí Lukova; historické údaje pocházejí od Mašovic a z údolí Dyje u Znojma (OBORNY 1886).

Portulaca oleracea

7161d13, **Podmolí**, Černá luža, kaliště u Lipinské cesty 1 km S styku hranice s řekou, 30. 8. 2002, REITEROVÁ (2002b).

Druh antropogenních stanovišť, dosud známý jen z okrajů studovaného území; nový náález pochází z jádra NP Podyjí.

Potamogeton crispus

7161a13, Čížov, Starý rybník 0,8 km J kaple, AR, 17. 7. 2004, foto; AR, 2006, not.

Druh se zřejmě rozšířil ve vodní nádrži po ukončení jejího rybářského využívání.

Potentilla rupestris, C1, §3

7161d10, Mašovice, kaňon Dyje, Široká louka – Z část, ZM, 29. 6. 2006, MZ, foto.

7161d18, Podmolí, okraj Lipinské louky přibližně 3,6 km ZSZ od obce Havraníky, MŠt, asi 1994, not.

V NP Podyjí je druh velmi vzácný, zpravidla se vyskytuje v malém počtu jedinců a snad jen pomíjivě; populace, kterou uvádí GRULICH (1997), však vytrvává beze změny již nejméně 12 let. V území byl druh zaznamenán i v minulosti (OBORNY 1886, DRLÍK in DRLÍK et al. 2005). Výskyt dříve komentoval GRULICH (1996a) – ne všechny lokality v této studii uvedené jsou současně v atlase (GRULICH 1997)!

Potentilla supina

7161a13, Čížov, v obci, dvůr domu naproti kapli, LR, květen 1998, not.; LR, červen 2005, not.; LR, srpen 2006, not.

7162c1, Hradiště, říční náplavy na levém břehu Dyje pod Královým stolcem, 13. 10. 2005, BRAVENCOVÁ et al. (2007).

7162c1, Konice, říční náplavy na pravém břehu Dyje při ústí Trauznického potoka, ZM, 9. 6. 2006, foto.

Dvě z nově zjištěných lokalit souvisejí s déletrvajícím poklesem hladiny Znojenské přehrady při opravě hráze.

Pulsatilla grandis, C2, §2

7161c10, Lukov, Nový Hrádek, PB, 2006, not.

7161c10, Lukov, severní lem světliny pod cestou k Novohrádeckému mlýnu, 0,5 km V Starého hradu (Nový Hrádek), 3. 6. 2002, ŠKORPÍKOVÁ (2002).

Druh roste v území na vřesovištích ve východní části, avšak provází i skalní ostrožny v údolí Dyje (GRULICH 1996a). K nim se vztahují i nové lokality.

Pulsatilla pratensis subsp. *bohemica*, C2, §2

7161d25, Havraníky, Hnanická stráž, MŠk, VK, 8. 4. 2005, foto.

V NP Podyjí je mnohem vzácnější než předcházející druh (cf. GRULICH 1997). Nová lokalita znamená ověření výskytu na vřesovištích, známého z minulosti (OBORNY 1886).

Quercus pubescens, C4a, §3

7162a23, Hradiště, Hradištěské terasy, asi 85 m JZ od Eliášovy kaple, u plotu zahrádek, ZM, 17. 10. 2006, foto.

Nález doplňuje známý výskyt druhu na Hradišťských terasách (cf. GRULICH 1996a).

***Ranunculus arvensis*, C3**

7161a25, Lukov, údolí Rambachu, v poli u signální silnice (0,5 km JZ kostela), 22. 5. 2003, 48°51'34,8"N; 15°54'23,6"E, TV, VG, 20. 5. 2003, not.; AR, 22. 5. 2003, MZ.

Druh na počátku botanických výzkumů (OBORNY 1886), a zřejmě ještě i v 50. letech 20. stol. (DRLÍK et al. 2005) byl zcela běžný. Dnes je velmi vzácný.

***Ranunculus illyricus*, C2, §2**

7162c6, Popice, Sealsfieldův kámen, 20m JV vyhlídky, LR, květen 1995, 1998, 2000 not.; MŠT 1995–2004, not.

7161d20, Havraníky, vřesoviště, J od cesty nad skládkou U tří lip, PL, květen 1996, not.

Obě uváděné lokality pravděpodobně existovaly již při mapování v letech 1990–1995. Druh často zůstává sterilní a v husté vegetaci může být snadno přehlédnut (cf. GRULICH 1996a).

Ranunculus sceleratus

7161a3, Čížov, Čížovský lesní rybník (vypuštěný), dno, LR, 1. 8. 2004, not.; LR, červenec 2005, MZ.

7161d13, Podmolí, Černá luža, kaliště u Lipinské cesty 1 km S styku hranice s řekou, 30. 8. 2002, REITEROVÁ (2002b).

7162c1, Hradiště, říční náplavy na levém břehu Dyje pod Královým stolcem, 11. 8. 2005, MZ, BRAVENCOVÁ et al. (2007).

Doplnění informací o výskytu druhu souvisí s intenzivnějším průzkumem mokřadů v posledních letech (BRAVENCOVÁ et al. 2007). Na jeho rozšíření měly vliv i opravy vodních nádrží, spojené s poklesem hladiny a obnažením částí den.

Reseda luteola

7161d20, Havraníky, údolí Dyje V Šobesu, mlýn Papírna, ZM, 2005, not.

Významný nový nález druhu částečně vyplňuje mezeru mezi známými lokalitami na české a rakouské straně.

Salvia glutinosa

7161d19, Podmolí, ostrov u Devíti mlýnů, JTa, 2001, not.

Šalvěj lepkavá byla v NP Podyjí dosud zjištěna jen v chladnějších polohách střední a západní části údolí Dyje. Nový nález představuje nejvýchodnější výskyt v nejnižší nadmořské výšce.

Sempervivum tectorum

7161c10, Lukov, Nový Hrádek, vnitřní část, PB, 2003, BADOŠEK (2003); PB, 2004–2006, not.

Druhý nález ve studovaném území je výsledkem dlouholetého studia flóry Nového Hrádku a okolí shrnutého ve výzkumné zprávě (BADOŠEK 2003). Druh je v ČR nepů-

vodní, jeho výskyt na Novém Hrádku relativizuje rovněž původnost druhu *Jovibarba globifera*, který zde byl rovněž zjištěn.

Sherardia arvensis

7161d4, Mašovice, Mašovická střelnice, střed S části, v okraji pole, ZM, 29. 6. 2006, MZ.

7161d9, Mašovice, pole S i J stromového lemu na J okraji Mašovické střelnice, asi 1,6 km J rozcestí silnice na Lukov a Bezkov, 28. 8. 2002, REITEROVÁ (2002b); ZM, 29. 6. 2006, MZ.

Na Znojemsku je bračka v současnosti mnohem vzácnější než v přilehlých částech Rakouska.

Silene dichotoma

7162c8, Konice, viniční terasy asi 1 km V Konic, písčité svah s nezapojenou vegetací, ZM, 2. 2. 2007, not.

Jednoletý až dvouletý neofyt, dříve zřejmě osivem šířený převážně na jetelová pole. Drlíkem (DRLÍK et al. 2005) uváděn z několika lokalit na Znojemsku. Dnes se vyskytuje spíše na ruderalních až poloruderalních stanovištích. Lokalit ubývá zejména těsným zapojováním porostů či sečením. Nová lokalita je druhým obsazeným čtvercem ve studovaném území.

Sisymbrium altissimum

7161d4, Mašovice, Mašovická střelnice, RS, 19. 5. 2005, MZ.

Většina dosud zjištěných lokalit se nachází v termofytiku v nejvýchodnější části studovaného území (GRULICH 1997).

Spirodela polyrhiza

7162c3, Sedlešovice, Kraví hora, tůň v lese, AR, červen, červenec, 2003, not.; AR, 2004, 2005, not.

OBORNY (1886) považuje závitku v širším regionu za běžnou, DRLÍK (in DRLÍK et al. 2005) ji uvádí jako roztroušenou. Ačkoli patří v celé ČR (DOSTÁL 1989) k hojným druhům vodních makrofyt, ve studovaném území nenalézá dostatek vhodných stanovišť. Nově zjištěná lokalita je ve studovaném území teprve druhá (cf. GRULICH 1997).

Succisa pratensis

7162c3 nebo **7162c8, Sedlešovice**, Kraví hora, PB, 2000, not.

GRULICH (1997) druh zaznamenává pouze ve střední a západní části studovaného území. Nově zjištěná lokalita se nachází v území, odkud byl druh znám v minulosti: OBORNY (1886) jej uvádí od Znojma, Konic a Popic.

***Thalictrum lucidum*, C3**

7161a12, Čížov, louka Keple, 1 km JZ kaple, AR, LB, 8. 6. 2005, MZ.

Druh se v regionu vyskytuje poměrně vzácně. OBORNY (1886) jej uvádí ze studovaného území jen z ojedinělých lokalit, Drlík jej nenalezl (DRLÍK et al. 2005). GRULICH

(1997) zaznamenal ve studovaném území jedinou lokalitu. Otázkou je, zda je druh na nově objevené lokalitě původní – do tohoto prostoru byly v 1. polovině 90. let 20. stol. situovány transfery různých druhů (viz poznámku u druhů *Iris sibirica*, *Verbascum phoeniceum* a *Vulpia myuros*).

***Thymelaea passerina*, C2**

7261b4, Hnanice, úhory pod Hrabčecí horou, RS, VK, 21. 7. 2005, MZ, foto.

V území byl zjištěn již v 19. stol. OBORNY (1886) jej uvádí z údolí Gránice a ze skal pod Trauznickým mlýnem, STEJSKAL (in DRLÍK et al. 2005) z Miroslavských kopců. V současné době jde o vzácný teplomilný plevel.

***Valerianella carinata*, C1**

7161b25, Mašovice, silnice nad lomem, PB, 2006, not.

7161c10, Lukov, Nový Hrádek, nádvoří, PB, 2003, BADOŠEK (2003); PB, 2006, not.

7161d6, Podmolí, hrana svahu těsně pod vrcholem Kozího hřbetu nad levým břehem Žlebského potoka, 11. 5. 2002, RAFAJOVÁ (2002).

7162c3 nebo **7162c8**, Sedlešovice, Kraví hora, PB, 2006, not.

Ze západní části studovaného území druh poprvé udává OBORNY (1886) od Lesné, tento údaj zřejmě přebírají POLÍVKA et al. (1928), když jej uvádějí „u Vranova“. Jako roztroušený hodnotí výskyt v obou fyto geografických okresech, které do studovaného území zasahují, KIRSCHNER (in SLAVÍK 1997). V letech 1991–1995 byl zjištěn jen velmi vzácně (GRULICH 1997), nové lokality značně rozšiřují znalosti o výskytu tohoto přehlíženého druhu.

***Verbascum phoeniceum*, C3, §3**

7161a12, Čížov, louka Keple, 1 km JZ kaple, SZ část u remízku, LR, červen 1997, not.; 12. 3. 2002, REITEROVÁ (2002a).

Ojedinelý výskyt v centrální části studovaného území, v němž se vyskytuje na Kraví hoře a v širším okolí Konic, Popic, Havraníků a Hnanic. Nově nalezená populace vznikla pravděpodobně záměrným výsevem nebo výsadbou v 90. letech 20. stol., je však stabilní.

***Veronica triloba*, C2**

7161a8, Čížov, pole za hájenkou Z obce, J cíp mezi remízem a sadem, 12. 3. 2002, REITEROVÁ (2002a).

Přehlížený druh, jehož výskyt v území bude třeba dále sledovat.

***Vicia lathyroides*, C3**

7162c16, Havraníky, Havranické vřesoviště, xerothermní porost Z od rybníka, ZM, 25. 5. 2006, foto.

7161d19, Podmolí, Šobes, vinice, travnatá plocha nad stánkem Znovínu Z od asfaltky, TV, ZM, 26. 4. 2006, not.

Nové údaje významně doplňují informace o výskytu druhu ve studovaném území. Z východní části území (okolí Znojma) pocházejí pouze historické nálezy (OBORNY

1886, DRLÍK et al. 2005). GRULICH (1997) zná pouze jedinou lokalitu u Nového Hrádku. Druh má charakter jarní efemery a může být lehce přehlédnut.

***Vicia pannonica* subsp. *pannonica*, C2**

7261b4, Hnanice, Pod Hrabčící horou, V okraj luk podél cesty, TV, VG, 25. 5. 2000, not.; RS, 2005, not.; TV, ZM, 2. 6. 2006, MZ, foto.

Nález doplňuje známý výskyt druhu ve východní části území.

***Vicia pannonica* subsp. *striata*, C2**

7261b4, Hnanice, Pod Hrabčící horou, JV okraj louky ve stráni pod lesem, TV, VG, 25. 5. 2000, not.; TV, ZM, 2. 6. 2006, MZ, not.

Fialově kvetoucí poddruh vikve panonské je ve východní části studovaného území hojnější, než poddruh nominátní (GRULICH 1997).

***Vicia pisiformis*, C3**

7161d1, Lukov, svah nad cestou k Novohrádeckému mlýnu, u ohbí cesty těsně pod horní hranou, MŠk, 2. 6. 2002, not.

7161d6, Podmolí, Vlčice, na pravém břehu Žlebského potoka nad ústím, horní část JZ exponované pleše, MŠk, 1. 6. 2002, not.

7161d12, Podmolí, suťové lesy pod Liščí skálou, Z část, 2. 6. 2002, RAFAJOVÁ (2002).

7161d14, Podmolí, „železné schody“, 48°49'17"N; 15°57'59"E, JTě, 7. 6. 2001, JANŠTA et al. (2001).

Nálezy významně doplňují mozaikovitě rozšíření druhu.

***Vulpia myuros*, C3**

7161a12, Čížov, louka Keple 1km JZ kaple, SZ část, pod lesem u cesty cca ve středu, JTa, 22. 5. 2002, not.

Nelze vyloučit záměrné či náhodné zavlečení (např. s osivem či jako neevidovaný polní pokus) – viz poznámky u druhů *Iris sibirica*, *Thalictrum lucidum* a *Verbascum phoeniceum*.

3. Nezvěstné druhy

***Alisma gramineum*, C2**

Jediná známá lokalita v Čížovském rybníce zřejmě zanikla po zintenzivnění rybářského využití rybníka (změna z plůdkového rybníka na chov a rybolov dospělých ryb).

***Allium angulosum*, C2, §2**

Populace na okraji fotbalového hřiště v Havraníkách byla již při nálezu slabá, v letech 2005 a 2006 se druh nepodařilo přes veškerou snahu najít¹.

¹ V době, kdy byl rukopis této práce již připravován k tisku, byl výskyt druhu na původní lokalitě potvrzen (MŠt, ZM, 6. 6. 2007, not.).

***Dactylorhiza fuchsii* subsp. *fuchsii*, C4a, §3**

Na jediné známé lokalitě na louce u Jejkala byl druh pozorován naposledy v roce 1994 (cf. GRULICH 1996a). Od té doby je po něm bezúspěšně pátráno.

***Marrubium vulgare*, C1**

Na cestě za humny v Havraníkách nad hájenkou byl jediný trs zničen při opravách domu v r. 2004.

***Parnassia palustris*, C2, §3**

Na české straně GRULICH (1997) uvádí druh pouze ze slatinné louky na Klaperově potoce. Tam však nebyl od r. 1998 při žádné z kontrol zaznamenán.

Sagittaria sagittifolia

Lokalita v Čížovském rybníce zřejmě vymizela po změně využívání rybníka (viz poznámka u druhu *Alisma gramineum*). V Čížovském lesním rybníce nebyl druh nalezen ani při intenzivním průzkumu v rámci opravy a odbahnění, populace zřejmě již také neexistuje.

***Trollius altissimus*, C3, §3**

Na louce u Jejkala byl nalezen poslední kvetoucí jedinec v roce 2001, v roce 1999 nalezen jeden kvetoucí jedinec nedaleko známé lokality u rákosiny při levém břehu nad hrází dolního rybníka u Jejkala. Od té doby nebyl na žádné lokalitě zaznamenán². Dne 11. 8. 2005 byl proveden pokusný výsev semen pocházejících z mokré louky u Zálesí (z lokality vzdálené asi 10 km na sever) na původní lokalitu na louce u Jejkala. Výsledek zatím není znám.

DISKUSE

Atlas cévnatých rostlin (GRULICH 1997) poskytl velmi ucelenou informaci o flóře Národního parku Podyjí. Prezentované nové údaje dokládají potřebu dále trvajícího floristického průzkumu území, který zachycuje změny flóry v čase. Kromě toho přináší údaje o druzích s periodickým výskytem, jejichž životní cyklus znesnadňuje registraci v rámci časově omezeného, byť intenzivního studia (efeméry, polní plevel, parazity, nezelené mykotrofní druhy, druhy obnažených den, některé druhy vodních makrofyt), a dále může podchytit taxonomicky obtížné druhy. Předkládaný materiál přináší zjištění výskytu více než 40 nových druhů recentní flóry území. Dvanáct z nich není uváděno ani historicky, přičemž nejméně ve třech případech se pravděpodobně jedná o autochtonní výskyt (*Chaerophyllum bulbosum*, *Limosella aquatica*, *Orobancha arenaria*). 11 nově uváděných druhů (a tři kříženci) bylo při mapování (GRULICH l.c.) zahrnuto do agregátů a nebyla jim věnována detailní pozornost. U více než 90 druhů byly nalezeny nové lokality, v mnoha případech jde o zásadní

² V době, kdy byl rukopis této práce již připravován k tisku, byl jeden kvetoucí exemplář zjištěn na nové lokalitě (7161a12, Čížov, louka Keple, LR, 7. 5. 2007, not.).

rozšíření vědomostí o recentním výskytu. Od roku 1995 ovšem také některé druhy nebyly v území potvrzeny a sedm z nich řadíme mezi nezvěstné.

Obecně lze údaje předkládané v příspěvku (ať už jde o informace o taxonech pro území nových či o nových lokalitách taxonů již známých) rozřadit do několika skupin, které se částečně prolínají.

První skupinou jsou taxonomicky problematické druhy, které nebyly v průběhu mapování rozlišovány. Typickým příkladem jsou muky – jeřáby ze skupiny *Sorbus aria* agg. Problémem muků se podrobně zabývali KOVANDA (1998) a ŠEFL (2000, 2007), kteří taxonomii a výskyt jeřábů přehledně zpracovali. Dnes tedy jsou k dispozici přesné údaje o rozšíření jednotlivých taxonů, byť sami výše uvedení autoři nepovažují taxonomickou problematiku jeřábů v Podyjí za vyřešenou. To je patrné i z nejnovější práce (ŠEFL 2007), kde je zpochybněn výskyt druhu *Sorbus graeca*, který z území dříve publikoval KOVANDA (1998). Šefl dále diskutuje existenci pohlavně se rozmnožujících hybridních rojů mezi jednotlivými druhy, které mohou procházet zpětným křížením, což vede k nestálosti znaků. Uvnitř agregátu *Sorbus aria* agg. je navíc rozlišován ještě další taxon (*Sorbus subdanubialis*), který svými znaky stojí mezi *S. danubialis* a *S. aria*; přesná lokalizace takto označovaných jedinců však není udána (cf. ŠEFL 2007). Do této skupiny spadá i *Plantago uliginosa*, jenž v době mapování byl zahrnut do skupiny *P. major* agg.

Informace o další skupině druhů byly doplněny díky detailnímu studiu některých lokalit či stanovišť. Jde zejména o druhy obnažených den (BRAVENCOVÁ et al. 2007), druhy okolí Nového Hrádku (BADOŠEK 2003), či teplomilné druhy v okolí Podmolí (JANŠTA et al. 2001). Patří sem i nové údaje z prostoru bývalé vojenské střelnice u Mašovic, které byly získány zejména při podrobném plánování ochrannářského managementu. Některé nálezy dokládají přítomnost bazického podkladu, zřejmě spraší, na části ploch střelnice (cf. ŠUŠOLOVÁ 2005). Byla zde nalezena také řada teplomilných druhů, zejména plevelů, což lze pokládat za potvrzení správnosti započatého způsobu péče o plochu střelnice.

Velká část nových dat (jak mezi novými druhy tak mezi novými lokalitami) je potvrzením desítky let neověřených historických nálezů zejména Oborného z konce 19. stol. (OBORNY 1886) a Drlíka z 50. let 20. stol. (DRLÍK et al. 2005), ale i dalších autorů (HIMMELBAUR, STUMME 1923). Na mnohých starších údajích se zakládají i informace v Květeně ČR (HEJNÝ, SLAVÍK 1988, 1990, 1992, 1995, SLAVÍK 1997, 2000, SLAVÍK, ŠTĚPÁNKOVÁ 2004).

Přesné příčiny vymizení některých druhů nejsou zřejmé, to se týká např. druhů *Allium angulosum*, *Parnassia palustris*, *Dactylorhiza fuchsii*. Zmizení jiných svědčí o nevhodných zásazích na lokalitách a potvrzuje nutnost zachování a dalšího rozvoje genové banky deponované ve Výzkumném ústavu pícninářském v Troubsku u Brna – příkladem je *Alisma gramineum* a *Marrubium vulgare*. Další z nezvěstných druhů, např. *Trollius altissimus*, se mohou stát modelem repatriace z blízkých lokalit.

Existují údaje o Grulichem nezaznamenaných druzích, které neuvádíme v seznamu nových druhů ani my. Ze studovaného území jsou v literatuře (VANČURA, KOBLÍŽEK 1998) uváděny druhy *Quercus dalechampii* a *Q. polycarpa*, které GRULICH (1997) mapuje v rámci *Q. petraea* agg., ovšem bez konkrétních lokalit. Vzhledem k tomu, že dosud neexistuje podrobná taxonomická studie a determinace dubů z této skupiny je složitá, v případě některých jedinců až nemožná, navíc výše uvedené

druhy mezi duby v území dominují (Vančura in verb.), je problematické vyjmenovat konkrétní lokality. Tyto druhy dále ponecháváme v mapované skupině *Quercus petraea* agg. Z dubů jsou tedy jako nové uváděny pouze vzácné *Q. frainetto* a *Q. virgiliana*, u nichž je přesná lokalizace známa.

SOUHRN

Od roku 1995, kdy byl ukončen sběr dat pro Atlas rozšíření cévnatých rostlin Národního parku Podyjí/Thayatal (GRULICH 1997), se objevilo množství nových informací o výskytu cévnatých rostlin. Z mnoha důvodů bylo žádoucí nová data souhrnně zaznamenat. Nová data jsou řazena do tří skupin. Jako „nové druhy“ rostliny neuvedené v práci GRULICH (1997) (více než 40 druhů), většinou ověření historických literárních údajů – např. OBORNÝ (1886), DRLÍK et al. (2005), neofyty či nově rozlišené druhy. Jako „nové lokality“ nově objevené lokality rostlin v práci GRULICH (1997) uvedených (u více než 90 druhů) a druhy uvedené ve zmíněné práci, jejichž výskyt ve zkoumaném území nebyl potvrzen, jako „nezvěstné druhy“ (7 druhů). Význam každého nového nálezu byl zhodnocen z hlediska floristického, tam, kde to bylo žádoucí, i z hlediska způsobu řízené péče o lokalitu či druh.

Některé nálezy byly floristicky velmi významné jak pro studované území (*Arctium lappa*, *Bifora radians*, *Chaerophyllum bulbosum*, *Cypripedium calceolus*, *Daphne cneorum*, *Gymnadenia conopsea*, *Limosella aquatica*, *Orobanche elatior*, *Potentilla rupestris*, *Prunella grandiflora*, *Pulsatilla pratensis* ssp. *bohemica*, *Saxifraga rosaceum*, *Trifolium striatum* a další), tak pro celou ČR (*Cuscuta* cf. *approximata*, *Bromus squarrosus*, *Eragrostis pilosa*, *Oxalis dillenii*, *Valerianella rimosa*, *Veronica triloba* a další).

Mnoho nálezů mokřadních druhů souvisí s výzkumem obnažených den (BRÁVENCOVÁ et al. 2007) – *Cyperus fuscus*, *Eleocharis acicularis*, *Persicaria maculosa*, *Potentilla supina*. Flóru okolí Nového Hrádku významně obohatil soupis pořízený Petrem Badoškem (BADOŠEK 2003), velký počet údajů byl excerpován ze zpráv k mapování biotopů soustavy Natura 2000 (CIGÁNEK 2002, NĚMEC 2002, RAFAJOVÁ 2002, REITER 2001, REITEROVÁ 2002a, b, ŠKORPÍK 2001, ŠKORPÍKOVÁ 2002a, b, TÁBORSKÁ 2001, 2002).

V seznamu je zařazena i skupina druhů, které GRULICH (1997) nemapoval kvůli nejasnostem v jejich taxonomii, která byla poté dalším výzkumem zcela nebo částečně vyjasněna. Sem patří uvedené druhy rodu *Sorbus*, *Quercus* či *Plantago uliginosa* a některé další.

Nálezy z Mašovické střelnice ukázaly na velký význam plochy jako refugia vzácných teplomilných druhů (*Adonis aestivalis*, *Ajuga chamaepitys*, *Anagallis foemina*, *Nonea pulla*, *Valerianella rimosa* a další). Lze říci, že jsou i potvrzením správnosti péče o plochu ze strany Správy NP Podyjí.

Utřídění nových dat pomohlo také vymezit skupinu druhů z různých důvodů nedostatečně zmapovaných, jimž bude věnována další pozornost (*Epipactis helleborine*, *Monotropa hypopitys*, *Petasites albus*, *Platanthera chlorantha*).

Některé nezvěstné druhy ukázaly rizika nevhodného režimu (využití či managementu) na lokalitách a nutnost existence a dalšího rozvoje genové banky (*Alisma*

gramineum, *Marrubium vulgare*). Vymizení jiných je výzvou k pokusu o repatriaci z blízkých populací (*Trollius altissimus*).

Výsledky práce jasně ukazují potřebu neustálého floristického průzkumu i na území národního parku a jeho význam pro upřesnění a zlepšení metod ochrannářského managementu studovaného území.

SUMMARY

Since 1995 when the collection of data for the Atlas of Distribution of Vascular Plants of the Podyjí/Thayatal National Park was finished, a number of new reports on the occurrence of vascular plants have appeared. For many reasons, there has been a need to make an overview of the new information. In the paper, the data are listed in three groups: (1) “new species” are plants not covered by GRULICH (1997) (more than 40 species, mostly cases of verification of historical literature data, neophytes or newly distinguished species – e.g. OBORNY 1886, DRLÍK et al. 2005); (2) “new sites” comprise newly revealed localities of plants included in the above mentioned paper (more than 90 species); and (3) “missing species” are species which were included in the above paper but their occurrence has not been confirmed recently (7 species). The importance of all new findings has been assessed from the floristic point of view and, where appropriate, also in terms of management of the site or species.

Some records were of high floristic importance both for the region (*Arctium lappa*, *Bifora radicans*, *Chaerophyllum bulbosum*, *Cypripedium calceolus*, *Daphne cneorum*, *Gymnadenia conopsea*, *Limosella aquatica*, *Orobanche elatior*, *Potentilla rupestris*, *Prunella grandiflora*, *Pulsatilla pratensis* ssp. *bohemica*, *Saxifraga rosaceum*, *Trifolium striatum* etc.) and for the whole country (*Cuscuta* cf. *approximata*, *Bromus squarrosus*, *Eragrostis pilosa*, *Oxalis dillenii*, *Valerianella rimosa*, *Veronica triloba* etc.).

Many findings of wetland species are a result of the research of exposed bottoms of water bodies (BRAVENCOVÁ et al. 2007) – *Cyperus fuscus*, *Eleocharis acicularis*, *Persicaria maculosa*, *Potentilla supina*. Knowledge of flora of the surroundings of Nový Hrádek has been significantly enriched by the survey made by Petr Badošek (BADOŠEK 2003), numerous data come from the reports on mapping of habitats of the Natura 2000 network (CIGÁNEK 2002, NĚMEC 2002, RAFAJOVÁ 2002, REITER 2001, REITEROVÁ 2002a, b, ŠKORPIK 2001, ŠKORPIKOVÁ 2002a, b, TÁBORSKÁ 2001, 2002).

The list also includes a group of species which were not mapped by GRULICH (1997) because of their vague taxonomy that has later been clarified, such as certain species of the genera *Sorbus* and *Quercus* or *Plantago uliginosa* and some others.

Findings made in the Mašovice shooting range have shown the large importance of the area as a refuge of rare thermophilous species (*Adonis aestivalis*, *Ajuga chamaepitys*, *Anagallis foemina*, *Nonea pulla*, *Valerianella rimosa* etc.). Moreover, they prove the right way of management of the area carried out by the administration of the Podyjí National Park.

Compilation of the new data has also helped to identify a group of insufficiently mapped species requiring more attention (*Epipactis helleborine*, *Monotropa hypopitys*, *Petasites albus*, *Platanthera chlorantha*).

Some missing species have shown the risk of unsuitable management or use of the sites and the need of a gene bank (*Alisma gramineum*, *Marrubium vulgare*). Extinction of others is a challenge to a reintroduction attempt (*Trollius altissimus*).

The paper suggests suitable areas of further research and can be also used to make the methods of conservation management of the study area more specific and effective.

PODĚKOVÁNÍ

Autoři práce by rádi poděkovali kolegům a spolupracovníkům, bez jejichž přispění by práce nemohla být zdaleka tak úplná. Za poskytnutá data z terénních pozorování děkujeme Tiboru Andrejkovičovi, Petru Badoškovi, Štěpánu Janečkovi, Lubomíru Kratochvílovi, Václavu Křivanovi, Petru

Lazárkovi, Boženě Procházkové, Robertu Stejskalovi, Radmile Šeniglové-Dvořákové, Martinu Škorpíkov, Milanu Štechovi, Petru Vančurovi a Tomáši Vymyslickému. Panu Jiřímu Zázvorkovi děkujeme za revizi sběrů záraz. Správě NP Podyjí děkujeme za poskytnutí údajů z mapování biotopů soustavy Natura 2000 v digitální formě. Za technickou pomoc při zpracování mapky děkujeme Martině Lazárkové a Martinu Kouřilovi, za překlad anglických částí textu Evě Cepákové. Studii zčásti podpořil VZ MŠM 0021622416 (VG).

LITERATURA

- BADOŠEK P. (2003): Seznam rostlin – Nový Hrádek u Lukova. – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- BRAVENCOVÁ L., MUSIL Z., REITER A. (2007): Flóra a vegetace obnaženého dna Znojmské a Vranovské údolní nádrže (střední Podyjí). – *Thayensia* (Znojmo), 7: 153–173.
- CIGÁNEK D. (2002): Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000. – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- ČEROVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š., PROCHÁZKA F. (eds.) (1999): Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČR a SR Vol. 5. Vyšší rostliny. – Příroda, Bratislava.
- DRÁBKOVÁ L. (1999): *Saxifraga rosacea* – znovuobjevený taxon Národního parku Podyjí/Thayatal. – *Thayensia* (Znojmo), 2: 127.
- DRLÍK V., GRULICH V., REITER A. (2005): Květena Znojemska. – *Thayensia* (Znojmo), Suppl. I: 7–292.
- DVOŘÁKOVÁ O. (1999): Ekobiologická studie ohroženého druhu *Bromus squarrosus* L. – *Thayensia* (Znojmo), 2: 24–37.
- FROHLICH A. (1935): Über das Vorkommen einiger Pflanzen in S.-Mähren (II. Teil). – *Verh. Naturforsch. Ver. Brünn*, 64: 32–33.
- GRULICH V. (1996a): Ohrožené druhy rostlin v Národním parku Podyjí. – *Příroda* (Praha), 6: 39–59.
- GRULICH V. (1996b): Květena lokality Ledové sluje. – *Příroda* (Praha), 3: 95–106.
- GRULICH V. (1997): Atlas rozšíření cévnatých rostlin Národního parku Podyjí / Verbreitungsatlas der Gelässpflanzen des Nationalparks Thayatal. – Masarykova univerzita, Brno.
- GRULICH V. (2001): Klasifikace ohrožení vzácných druhů rostlin Národního parku Podyjí. – *Thayensia* (Znojmo), 4: 47–51.
- HEJNÝ S., SLAVÍK B. (eds.) (1988): Květena České socialistické republiky 1. – Academia, Praha.
- HEJNÝ S., SLAVÍK B. (eds.) (1990): Květena České republiky 2. – Academia, Praha.
- HEJNÝ S., SLAVÍK B. (eds.) (1992): Květena České republiky 3. – Academia, Praha.
- HEJNÝ S., SLAVÍK B. (eds.) (1995): Květena České republiky 4. – Academia, Praha.
- HENDRYCH R. (1967): *Trifolium striatum* in der Tschechoslowakei. – *Preslia*, Praha, 39: 276–286.
- HIMMELBAUR W., STUMME E. (1923): Die Vegetationsverhältnisse von Retz und Znaim. – *Abh. Zool.-Bot. Ges. Wien* 14(2): 1–146.
- JANEČEK Š. (2001): Závěrečná zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000. – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- JANŠTA P., KUBEŠOVÁ M., TĚŠITEL J., KOZLOVÁ S., ČERNÝ O. (2001): Výsledky pozorování v NP Podyjí ve dnech 5.–9. června 2001. – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- JATIOVÁ M., ŠMITÁK J. (1996): Rozšíření a ochrana orchidejí na Moravě a ve Slezsku. – Arca JiMfa, Třebíč.
- KOČI M. (2002): Závěrečná zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a SMARAGD. Lokalita Braitava, NP Podyjí. – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- KOVANDA M. (1998): Jeřáby (*Sorbus*) v Národním parku Podyjí. – *Příroda* (Praha), 12: 99–108.
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun., KAPLAN Z., KIRSCHNER J., ŠTĚPÁNEK J. (eds.) (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.
- NĚMEC R. (2002): Závěrečná zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a SMARAGD (Vranov – Lesná). – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- ORBORN A. (1886): Flora von Mähren und österreichische Schleisen I., II. – Commissionsverlag der k.k. Hof-Buchhandlung Carl Winiker, Brünn.

- POLÍVKA J., DOMIN K., PODPĚRA J. (1928): Klíč k úplné květeně republiky Československé. – R. Promberger, Olomouc.
- PROCHÁZKA F. (ed.) (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). – Příroda (Praha), 18: 1–166.
- RAFAJOVÁ M. (2002): Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a Smaragd (Barák – Liščí skála). – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- REITER A. (2001): Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a SMARAGD. – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- REITEROVÁ L. (2002a): Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a SMARAGD (Čížovsko – západ). – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- REITEROVÁ L. (2002b): Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a SMARAGD (Šobes – Mašovická střelnice). – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- RYDLO J. (1995): Vodní makrofyta v Národním parku Podyjí. – Muzeum a současnost, Roztoky, ser. natur., 9: 129–148.
- SLAVÍK B. (1971): Metodika síťového mapování ve vztahu k připravovanému fytogeografickému atlasu ČSR. – Zpr. Čs. Bot. Společ., 6: 55–62.
- SLAVÍK B. (ed.) (1997): Květena České republiky 5. – Academia, Praha.
- SLAVÍK B. (ed.) (2000): Květena České republiky 6. – Academia, Praha.
- SLAVÍK B., ŠTĚPÁNKOVÁ J. (eds.) (2004): Květena České republiky 7. – Academia, Praha.
- SÖYRINKI N. (1985): Über jährliche Schwankung in Blüten von *Monotropa hypopitys* (Monotropaceae) und einiger Orchideen in Finland. – Ann. Bot. Fenn., Helsinki, 22: 207–212.
- ŠEFL J. (2000): O výskytu oskeruše *Sorbus domestica* L., jeřábu polozpeřeném *Sorbus × pinnatifida* (Smith) Düll a latifolioidních hybridech na území Národního parku Podyjí. – Thayensia (Znojmo), 3: 63–73.
- ŠEFL J. (2007): Jeřáby na Podyjí. – Thayensia (Znojmo), 7: 121–151.
- ŠKORPÍK M. (2001): Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a SMARAGD. – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- ŠKORPÍKOVÁ V. (2002a): Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a SMARAGD (Granice, Lukov). – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- ŠKORPÍKOVÁ V. (2002b): Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a SMARAGD (Lukovský – Žlebský potok). – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- ŠPRYŇAR P., KUBÁT K. (2004): *Eragrostis albensis* a *E. pectinacea*, dva nové cizí druhy trav pro květenu České republiky (Poaceae). – Zpr. Čes. Bot. Společ., 39: 1–24.
- ŠUŠOLOVÁ J. (2005): Spraše na území Národního parku Podyjí. – Čas. Mor. zem. muz., 90: 155–170.
- TÁBORSKÁ J. (2001): Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a SMARAGD. – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- TÁBORSKÁ J. (2002): Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a SMARAGD (Hradištské terasy – Šatov). – [ms. depon. in Správa NP Podyjí, Znojmo].
- VANČURA, P., KOBLÍŽEK, J. (1998): Přehled stromů a keřů v lesích Národního parku Podyjí a jeho ochranného pásma. – Thayensia (Znojmo), 1: 125–130.